

a 575

ΑΠΟΘΗΚΗ

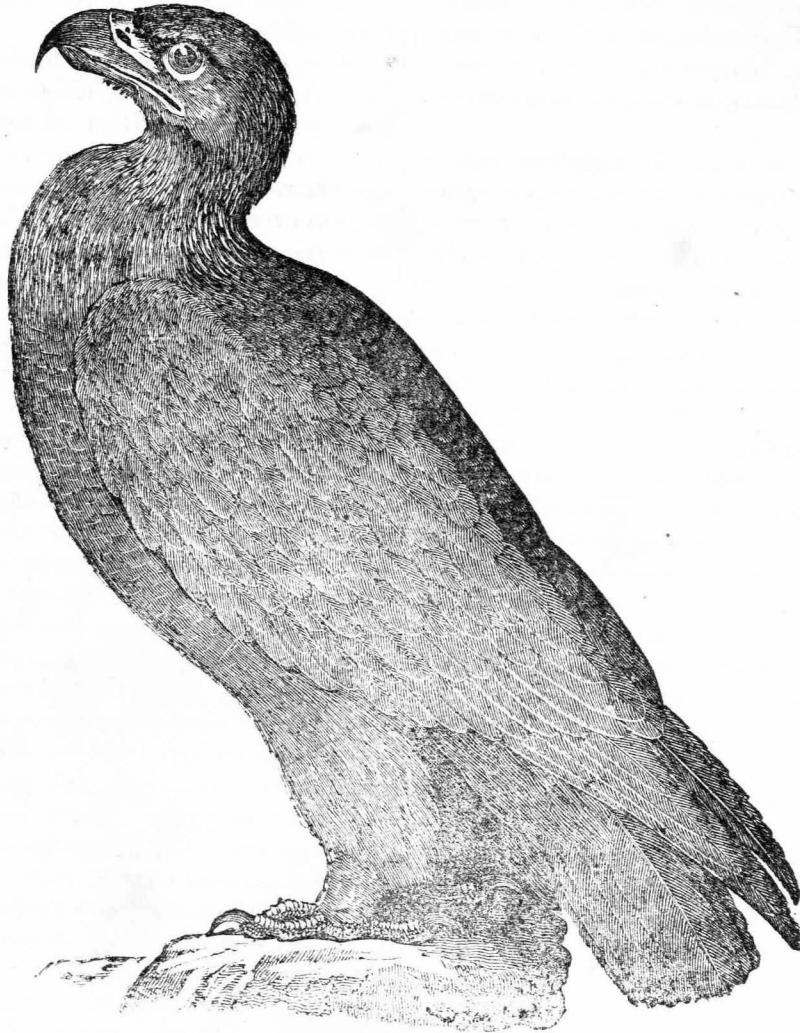
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΔΕΚΕΜ. 1838.] |

[ΑΡΙΘ. 24.]

Ο ΧΡΥΣΑΕΤΟΣ.

Οι αετοὶ εἶναι τὰ πλέον μεγάλα, τὰ πλέον ἰσχυρά, καὶ τὰ πλέον ὀλέθρια τῶν ἀρπακτικῶν πτηνῶν· ὑπάρχουν δ' αὐτῶν διάφορα εἶδη, ἐκ τῶν ὁποίων μέγιστον καὶ εὐγενέστατον εἶναι ὁ Χρυσοῦς λεγόμενος Ἄετος, ἢ Χρυσάετος. Ζυγίζει ἀπὸ τέσσαρας ἕως πέντε ὀκάδας, ἔχει μᾶς ἄρδας μῆκος, ἐκτείνονται δ' αἱ πτέρυγες αὐτοῦ ἀπὸ τρεῖς ἡμισὺς ἕως τέσσαρας πήχεις. Τὸ ῥάμφος ἔχει τριῶν δακτύλων μῆκος, λήγει δὲ εἰς δυνατόν τι ἄγκιστρον. Τὸ ἐπικρατοῦν χρῶμα

εἶναι βαθὺ μελάγχροινον. Τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν τράχηλον καλύπτουν στενά ὀξεία πτερά· αἱ κνήμαι εἶναι κίτριναί, κονταί, καὶ ἰσχυρόταται, μέχρι τῶν δακτύλων ἐπτερωμένοι· οἱ δὲ δάκτυλοι σκεπασμένοι ἀπὸ μεγάλας λεπίδας, καὶ μετὸς πλέον τρομεροῦς ὄνυχας ὀπλισμένοι.

Κατόπιν τοῦ φοβεροῦ ὄρνιθος τούτου ἀκολουθοῦν ὁ Κοινὸς Ἄετος, ὁ Φαλακρὸς Ἄετος, ὁ Λευκὸς Ἄετος, ὁ Μέλαιος Ἄετος, ὁ Ἀλιάετος, ὁ Ἐστεμμένος Ἄετος, καὶ ἄλλοι. Ἀπαντες

δὲ οὗτοι συγκροτοῦν κλάδους τῆς αὐτῆς ἀγριω-
τάτης οἰκογενείας, διαφέροντες μὲν εἰς τινα,
συμφωνοῦντες δὲ κατὰ τὸ φιλόρπαγον, τὸ γενι-
κὸν σχῆμα, τὰς ἔξεις, καὶ τὸν τρόπον τοῦ ἀνα-
τρέφειν τὰ νεογνά των.

Ὡς ἐπιτοπλεῖστον εὐρίσκονται τὰ πτηνὰ
ταῦτα εἰς ὄρεινὰς καὶ ὀλιγανθρώτους χώρας,
γεννοῦν δὲ ἀναμέσον εἰς ὑψηλοτάτους βράχους.
Προτιμοῦν νὰ διάγῃσι μακρὰν ὅσον δύνανται
τοῦ ἀνθρώπου, τὰ κτήματα τοῦ ὁποίου σπανί-
ως λεηλατοῦν, εὐχαριστοῦμενοι μᾶλλον ν' ἀκο-
λουθῶσι τὸ ἀγριὸν θήραμα εἰς τὰ δάση, παρά
νὰ ὑποκινδυνεύωσι πλησίον εἰς καλλιεργημένας
πεδιάδας.

Ὁ ἀετὸς εἶναι μεταξὺ τῶν ὄρνιθων, ὅτι ὁ
λέων μεταξὺ τῶν τετραπόδων· εἰς πολλὰ ἔχουν
σημαντικὴν ὁμοιότητα. Καὶ οἱ δύο εἶναι αὐτο-
κράτορες τοῦ δάσους· ἐπίσης μεγαλόψυχοι, δὲν
καταδέχονται ζῶα μικρά, διώκουν δὲ μόνον τὰ
νίκης ἄξια. Ποτὲ δὲν συγκαταβαίνει τὸ γεν-
ναῖον τοῦτο πτηνὸν νὰ τιμωρήσῃ μὲ θάνατον
τὴν κορώνην ἢ τὴν κίσσαν, ἐκτὸς ἀφοῦ παραπο-
λῶ ἐνοχληθῇ ἀπὸ τὰς κραυγὰς των· ποτὲ δὲν
ἀρπάζει ὅτι ἄλλος ὄρνις ἐθῆρευσεν. Ὅσον καὶ
ἂν ἦναι πεινασμένος, οὐδέποτε ἀπογεύεται ψο-
φίμιον· ἀφοῦ δὲ χορτάσῃ, δὲν ἐπιστρέφει ποτὲ
εἰς τὸ αὐτὸ πτώμα, ἀλλὰ τὸ ἀφίνει δι' ἄλλα ζῶα,
πλέον ἀρπακτικά καὶ ὀλιγώτερον τροφικά. Μο-
νήρης, καθὼς ὁ λέων, ἀπαιτεῖ ἔρημον ὀλόκληρον
εἰς κατοικίαν· δύο ζεύγη ἀετῶν εἰς τὸ αὐτὸ
ὄρος εἶναι θάματα τόσον σπάνιον, ὅσον δύο ζεύ-
γη λεόντων εἰς τὸ αὐτὸ δάσος. Μένουν ἀπο-
κεχωρισμένοι διὰ νὰ εὐρίσκωσι τροφὴν ἀφθο-
ρωτέραν· στοχάζονται δὲ τοῦ κυνηγίου αὐτῶν
τὴν ποσότητα, ὡς τὸ καλῆτερον τῆς ἀρχῆς των
δειγμα. Ἄλλ' ἐτι περαιτέρω ἐκτείνεται ἡ ὁμοι-
ότης· ἀμφοτέρω ἔχουν σπινθηροβολοῦντας ὀφ-
θαλμοὺς, καὶ σχεδὸν ὁμοιοχρωμάτους· οἱ ὄνυ-
χες των εἶναι τοῦ αὐτοῦ σχήματος, ἢ πνοή των
ἐξίσου δυνατὴ, καὶ ἡ κραυγὴ των ἐξίσου τραγὴ
καὶ τρομακτικὴ. Ἀμφοτέρω διὰ πόλεμον ἀνα-
τεθραμμένοι, ἐχθρεύονται πᾶσαν κοινωνίαν,
ἐπίσης ἀγριοί, ὑπερήφανοι, ἔξ δυσκολομέρωτοι.

Ἄπ' ὅλα τὰ πτηνὰ ὁ ἀετὸς ἵπταται ὑψηλότε-
ρον· ὅθεν ἔξ ὀνομάζαν αὐτὸν οἱ ἀρχαῖοι ὄρνις
ἐπὶ οὐρανῶν. Ὑπερβαίνει δὲ ἅπαντα καὶ
εἰς τὴν ὀξυδέραν· ἀλλ' ὄσφρησιν ἔχει πολὺ
κατωτέρω τοῦ γυλός. Οὐδέποτε λοιπὸν διώκει
παρὰ μὲ τ' ὀμιάτιον· ἀφοῦ δὲ πιάσῃ τὸ θήρα-
μά του, καταβαίνει ἀπὸ τὰ ὕψη, ὡς διὰ νὰ ἐξε-
τάσῃ τὸ βάρος αὐτοῦ, πάντοτε βάλλων αὐτὸ
καταγῆς, πρὶν τὸ ἐπάρῃ εἰς τὴν φωλεάν. Μο-
λονότι πτέρυγας ἔχει πολλὰ δυνατάς, ἐπειδὴ
ὁμοῦ αἱ τῆς κνήμης αὐτοῦ κλειδώσεις δὲν εἶναι

τόσον εὐλύγιστοι, δυσκολεύεται νὰ σηκωθῇ,
ἀφοῦ ἀπαξ καθίσῃ· πλὴν, ἂν δὲν διωχθῇ πά-
ραυτα, ἀνυψοῦται μὲ χῆνας ἔξ γεράνους. Ση-
κόνει δὲ καὶ λαγωὺς, ἀρνία, καὶ ἐρίφια· καὶ
πολλάκις θανατοῖ ζορκάδια καὶ μωσχάρια, διὰ
νὰ πίνῃ τὸ αἷμά των, φέρει δὲ καὶ τῆς σαρκὸς
αὐτῶν μέρος εἰς τὸ καταγῶγιόν του. Ἀκόμη
καὶ νῆπια, εἰς μοναξίαν εὐρεθέντα, ἠφάνισαν
οἱ ἀρπακτικοὶ οὗτοι ὄρνιθες· τοῦτο δὲ πιθανὸν
νὰ ἐγέννησε τὸν μῦθον ὅτι ἀετὸς ἀνήρπασε τὸν
Γανυμήδην.

Ἐτυχε ποτὲ εἰς τὴν Σκωτίαν νὰ ἐπαρθῶσι
δύο τέκνα ὑπ' ἀετῶν· ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν εἰς
τὸν δρόμον δὲν ἐπαθάν τίποτε· διώξαντες δὲ
τινες τοὺς ἀετούς, ἐπῆραν τὰ τέκνα ἀπὸ τὰς
φωλεάς των, καὶ τὰ παρέδωκαν ἀβλαβῆ εἰς τοὺς
πεφοβισμένους γεννήτορας. Ὡσαύτως καὶ εἰς
μίαν τῶν Ὀρκάδων, παιδίον ἐνὸς χρόνου ἡλικί-
ας ἀνηράσθη ἀπὸ ἀετῶν, ὅστις καὶ μετέφερεν
αὐτὸ τέσσαρα περίπου μίλια εἰς τὴν φωλεάν
του. Ἡ δὲ μήτηρ ἠκολούθησε τὸν ὄρνιν, εὐρη-
κεν εἰς τὴν φωλεάν τὸ τέκνον τῆς, καὶ τὸ ἐπῆρε
σῶον.

Πάντοτε λοιπὸν ὁ ἀετὸς εἶναι φοβερὸς γείτων·
ἀλλ' ἐξαιρέτως, ὁπότεν ἐκτρέφῃ τὰ νεογνά του.
Τότε καὶ ἡ θήλεια καὶ ὁ ἀρσὴν καταβάλλουν
πᾶσαν δύναμιν καὶ πάντα κόπον διὰ νὰ προ-
μηθεύωσι τροφὴν. Πτωχὸς τις, εἰς διάστημα
καλοκαιρίου, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπεκράτει λιμὸς,
ἐπορίζετο τὰ δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του
χειρώδη ἀπὸ φωλεάν ἀετοῦ, ληστεύων τοὺς νεοσ-
σοὺς ἀπὸ τὴν ὁποίαν οἱ γονεῖς αὐτῶν δαψιλῶς
ἐπρόβλεπαν τροφὴν. Ἐμάκρυνε δὲ τὴν γονικὴν
ἐπιμέλειαν ἐπέκεινα τοῦ συνήθους χρόνου, ψα-
λιδίζων τὰς πτέρυγας, καὶ βραδύνων τὸ πέτα-
σμα τῶν νεογνῶν. Ἦτον ὁμοῦ καλότυχος ὁ
χωρικός, ὅτι δὲν τὸν ἐπρόφθασαν οἱ γονεῖς οὕτω
ἐνησχολημένοι, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησιν
αὐτῶν ἤθελε τὰ μέγιστα κινδυνεύειν.

Εἰς τὴν αὐτὴν χώραν συνέβη πρὸ καιροῦ τὸ
ἐπόμενον· Χωρικός τις ἀπεφάσισε νὰ ληστεύσῃ
τὴν φωλεάν ἀετοῦ, ὅστις εἶχε κτίσειν ἐπάνω εἰς
νησιδίον, μέσα εἰς ὠραίαν τινα λίμνην. Γυμνω-
θεὶς λοιπὸν, ἐκολυμβήσεν εἰς τὴν νῆσον, ἐνῶ
ἔλειπαν οἱ γονεῖς· καὶ κλέψας τοὺς νεοσσοὺς
ἀπὸ τὴν φωλεάν, ἠτοιμάζετο νὰ κολυμβήσῃ ὀπί-
σω, μὲ τὰ ἀετόπουλα δεμένα εἰς σχοινίδιον· ἀλλ'
ἐνῶ ἦτον ἀκόμη ἔως τὴν σιαγόνα μέσα εἰς τὸ
νερὸν, ὑπέστρεψαν οἱ γέροντες ἀετοί, καὶ, μὴ
εὐρόντες τὰ τέκνα των, ἔπεσαν εὐθύς κατὰ τοῦ
ἀρπαγος, τὸν ὁποῖον, μ' ὄλην αὐτοῦ τὴν ἀντί-
στάσιν, ἐπέτυχαν νὰ θανατώσωσι μὲ τὰ ῥάμφη
καὶ τοὺς ὄνυχας των.

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, κύριός τις, κατοικῶν εἰς

Σκωτίαν, εἶχεν ἀετὸν ἡμερον, τὸν ὁποῖον, μία ν
τῶν ἡμερῶν, ὁ φύλαξ αὐτοῦ διὰ μικρὸν τι πται-
σμα ἐκρίνεν εὐλογον νὰ δειρῇ μὲ μάστιγα ἵππῃ.
Μετὰ μίαν περίπου εβδομάδα, ἔτυχεν ὁ ἀνθρω-
πος νὰ κῦψῃ πλησίον τῆς ἀλυσίδος τοῦ πτηνοῦ·
ἐκεῖνο δὲ, ἐνθρυμηθὲν τὴν ὕβριν, ἐπέταξεν εἰς τὸ
πρόσωπόν του μὲ τοσαύτην μαρίαν καὶ ὀρμην,
ὥστε κατεπλήρωσεν αὐτὸν φοβερὰ· πλὴν, κατ'
εὐτυχίαν, καὶ τὸν ἔσπρωξε τόσον μακρὰν μὲ τὸ
κτύπημα, ὥστε ἐκβῆκε παντὸς περαιτέρω κινδύ-
νου. Αἱ κλαγγαὶ τοῦ ἀετοῦ ἐτρόμαξαν τοὺς
εἰς τὸν οἶκον, οἵτινες ἐξεληθόντες ἤσαν τὸν ἀν-
θρωπον καταματωμένον, ἀναίσθητον δὲ καὶ
ἀπὸ τὸν φόβον καὶ ἀπὸ τὴν πῶσιν. Ὁ ὄρνις
ἐβηματίεζεν ἀκόμη καὶ ἐκραύγαζε μὲ τρόπον ὄχι
ὀλιγώτερον τρομερὸν παρά μεγαλοπρεπῆ. Ἐ-
φοβήθησαν δὲ μήπως, εἰς τὴν σφοδρότητα τῆς
λύσσης του, σπάσῃ τὴν ἀλυσίδα· τὸ ὁποῖον
ἀληθῶς καὶ κατώρθωσε, κατ' εὐτυχίαν ἴσως
τῶν κυρίων του, καὶ οὕτως ἐξέφυγε διὰ πάντα.

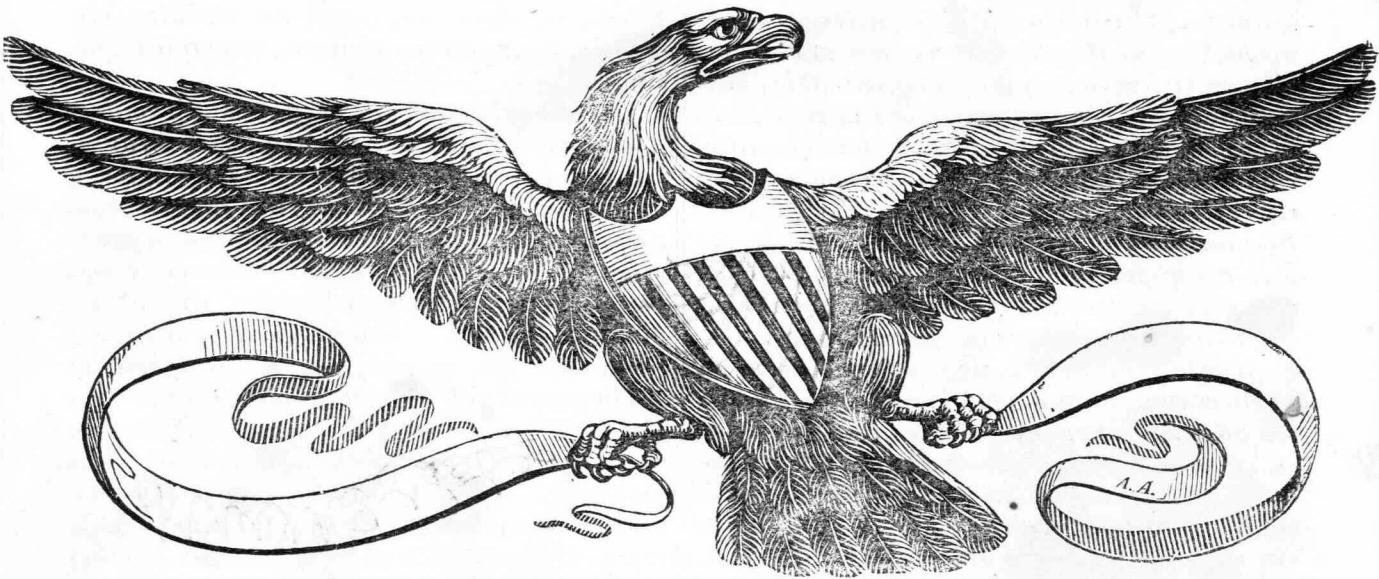
Ὁ ἀετὸς συνήθως κτίζει τὴν φωλεάν αὐτοῦ
εἰς τὰ πλέον ὑψώματα τοῦ βουνοῦ μέρη· βράχος
τις ἐξέχων, ὑπεράνω κρημάμενος, προσυλάσσει
αὐτὴν ἀπὸ τὰς δυσκρασίας τοῦ καιροῦ. Κα-
ποτε ὁμοῦ τὴν δένρον πανταχόθεν οἱ ἄνεμοι,
καὶ ἀπὸ τὰ πλάγια καὶ ἀνωθεν· διότι, ἂν καὶ
κτισμένη μὲ πολὺν κόπον, εἶναι, μ' ὄλον τοῦτο,
ἐπίπεδος. Λέγεται ὅτι ὁ ἀετὸς μεταχειρίζεται
τὴν αὐτὴν φωλεάν ἐπὶ ζωῆς· καὶ ἀληθῶς τοῦτο
φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν στερεότητα τῆς κατα-
σκευῆς τῆς. Ἄγγλος τις περιγράφει μίαν κατὰ
τὸν ἐξῆς τρόπον· Ἦτο καμωμένη ἀπὸ μεγάλα
ξύλα, τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἄκρον ἐπεστηρίζετο εἰς
κρημνὸν, τὸ δὲ ἄλλο εἰς δύο σημύδας (δένδρα).
Ἐπὶ τῶν ξύλων ἦτο μία στοῖβα σπάρτων, ἐπά-
νω δὲ αὐτῶν στοῖβα χαμοκλάδων, καὶ ἐπὶ τῶν
χαμοκλάδων σπάρτοι πάλιν· ἐπὶ δὲ τούτων
ἔκειτο εἰς νεοσσοὺς, καὶ ἐν αὐτῶν οὐρίον· πλησίον
δ' εἰς ταῦτα ἐν ἀρνίον, εἰς λαγῶδες, καὶ τρία
ὄρνιθια. Ἡ φωλεὰ ἦτο δύο περίπου τετραγῶ-
νικῶν ὑαρθῶν, χωρὶς καμμίαν κοιλότητα. Ὁ
ἀετιθεὺς εἶχε σχῆμα ἰέρακος, σχεδὸν ἰσοβαρῆς
μὲ χῆνα, δασύπους, ἢ ἐπτερωμένος ἔως κάτω
εἰς τὰ ὀνύχια, μὲ λευκὸν δακτύλιον περὶ τὴν
οὐραν του. Τοιοῦτος εἶναι ὁ τόπος, εἰς τὸν
ὁποῖον ἐναποθέτει τὰ ὄα τῆς ἢ θήλεια, τὸν
ἀριθμὸν συνήθως δύο, ἢ τὸ πολὺ τρία. Λέγε-
ται δὲ ὅτι ἐπώαζει τριάκοντα ἡμέρας· ἀλλὰ
πολλάκις καὶ ἀπὸ τὰ δύο ἢ τρία ὄα, οὐράζει
τὸ ἐν, ὥστε σπανιώτατα ὑπάρχουν τρία ἀετό-
πουλα εἰς μίαν φωλεάν. Κατὰ πρῶτον ἔχουν
οἱ νεοσσοὶ λευκὸν χροῶμα, ἔπειτα κίτρινον, καὶ,
τέλος, ἀνοικτὸν μελαγχροῖνον, τὸ ὁποῖον βαθύ-
νει, ὅσον αὐξάνουν. Πεῖνα ὁμοῦ, γῆρας, μα-

κροχρόνιος αἰχμαλωσία, καὶ ἀσθένεια κάμνονν
λευκότερον τὸ χροῶμα των. Λέγεται ὅτι ζοῦν
ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη. Ἐἶναι, λέγει τις, ἐξίσου
ἐπίσημοι διὰ μακροβιότητα, καὶ διὰ τὴν δύναμιν
αὐτῶν ν' ἀπέχῃσι πολὺν χρόνον ἀπὸ τροφῆς.
Κύριός τις εἶχεν ἕνα, ὅστις, ἀπ' ἀμέλειαν τῶν
δούλων, ἔμεινε διόλου νηστικός εικοσιμῖαν ἡμέ-
ραν.

Ἡμεροὶ ἀετοὶ τρώγουν παντὸς εἶδους κρέατα,
πρόσφατα ἢ παλαιὰ καὶ χαλασμένα· ὅταν δὲ
λείπωσι ταῦτα, εὐχαριστοῦνται μὲ ψωμίον ἢ
ἄλλας τροφάς. Εἶναι πολλὰ κινδυνώδες νὰ τοὺς
πλησιάζῃ τις, ἂν δὲν ἦναι διόλου ἡμερωμένοι·
ἐνίοτε δ' ἐκπέμπουν τραγῆν, διαπεραστικὴν,
γοερὰν κραυγὴν, ἣτις καθιστάνει αὐτοὺς ἐτι
μᾶλλον φοβερούς. Ὁ ἀετὸς πίνει σπανίως· ἔ-
ἴσως, ἐλεύθερος ὢν, οὐδόλως, καθότι σβῖνει τὴν
δίψαν του μὲ τοῦ κυνηγίου του τὸ αἷμα.

Τοιαύτας ἔξεις καὶ γενικοὺς χαρακτήρας ἔχει
ὁ ἀετὸς· τινὰ ὁμοῦ αὐτοῦ εἶδη ἔχουν ἔξεις
διαφόρους· παραδείγματος χάριν, ὁ Ἀλιάτος,
ἀπὸ ἰχθύας τὸ κυριώτερον τρεφόμενος, κτίζει
τὴν φωλεάν του ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, καὶ πλησίον
εἰς ποταμοὺς καταγῆς μεταξὺ καλάμων· γεννᾷ
δὲ τρία ἢ τέσσαρα ὄα, ὀλίγον τι μικρότερα
τῶν τῆς ὄρνιθος, λευκοῦ ἐλλειπτικοῦ σχήματος.
Ὁ δὲ Ἀλιάτος Λευκοκέφαλος, ἢ Φαλακρὸς
Ἀετὸς, ὁ κατ' ὄλην τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν
ἐξηλωμένος, καὶ τὸν ὁποῖον ζωογραφίζουσι οἱ
Ἀγγλοαμερικανοὶ εἰς τὰ ἐθνικά των παράσημα,
τρώγει ὄχι μόνον ὀψάρια, χοιρίδια, ἀρνία, ζορ-
κάδια, θαλάσσια πτηνὰ, ἀλλὰ καὶ ψοφίμια.
Ἰδαμεν τὸν Φαλακρὸν Ἀετὸν, λέγει ὁ δια-
βόητος ὀρνιθολόγος Οὐίλσον, καθήμενον ἐπά-
νω εἰς τὸ ψοφημένον πτώμα ἵππου, περικυκλω-
μένον δὲ ἀπὸ κοπάδιον γυπῶν, ἐκ τῶν ὁποίων
ὁμοῦ οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ, πρὶν ὁ κύριος
αὐτῶν θεραπεύσῃ τὴν ὄρεξιν του. Ὁ αὐτὸς
ἱστορεῖ καὶ τὸ ἐξῆς περίεργον· Χιλιάδες τινὲς
σκιοῦρων ἐπνίγησαν, ἐνῶ διέβαιραν τὸν ποταμὸν
Ὀχίον, εἰς μίαν ἀπὸ τὰς μετοικεσίας των· κο-
πάδια γυπῶν ἔπεσαν κατ' αὐτῶν μὲ τὴν συνήθη
των ἀδηφαγίαν· ἀλλ' ἔξαφνα ἐλθὼν εἰς Φαλα-
κράτος διεσκόρπισεν αὐτοὺς ὄλους ἀπὸ τὴν
πλουσίαν τράπεζαν, τῆς ὁποίας ἀφέθη μόνος
κύριος διαφόρους κατὰ συνέχειαν ἡμέρας.

Ἰχθύες, ὡς εἶπαμεν ἤδη, συγκροτοῦν μέγα
μέρος τῆς τροφῆς τοῦ Λευκοκέφαλου Ἀετοῦ·
ὄχι ὅτι προμηθεύεται αὐτοὺς μὲ τίμιον κόπον,
—ἐνίοτε μόνον πιάνει ὀλίγους εἰς ῥηχὰ ποτάμια,
—ἀλλ' ὡς ἐπιτοπλεῖστον ζῆ ἀδίκως καὶ παρα-
νόμως, ὠφελοῦμενος ἀπὸ τοὺς κόπους ἄλλων,
μάλιστα δὲ τοῦ ἰέρακος ἀλιευτικοῦ, ὅστις ὀψα-
ρεῖ μὲ θανατάσιον ἰκανότητα καὶ ὑπομονήν.

ΑΛΙΑΕΤΟΣ ΔΕΤΚΟΚΕΦΑΛΟΣ, ως ζωγραφίζεται επί των Ἐθνικῶν Παρασήμων τῆς Ἀμερικῆς.

Ἴδου τίνι τρόπῳ περιγράφει τὴν ἀναιδῆ ταύτην ληστείαν ὁ Οὐίλσον.—'Ὁ Ἀλιάετος Λευκοκέφαλος, ὑψηλὰ καθήμενος ἐπάνω εἰς ξηρὸν κλάδον γιγαντιαίου τινὸς δένδρου, ὄφειν τὸν παρῶσιν ἀξέταται θεωρία ἐκτεταμένη τῆς γειτονικῆς παραλίας καὶ τοῦ ὠκεανοῦ, βλέπει ἀταράχως τὰ κινήματα τῶν διαφόρων καὶ πολυαριθμῶν πτηνῶν, ὅσα ὑποκάτω ἐπιμελῶς εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν ἐνασχολοῦνται,—τοὺς καταλεύκους λάρξας, βραδέως τὸν ἀέρα διασχίζοντας,—νήσσας, τὴν ἐπιφάνειαν ἀγέληδὸν διαπλεούσας,—γεράνους σιωπηλοὺς καὶ ἀγρύπνους, εἰς τὰ ἔλη περιφερομένους,—κλαγγώδεις κόρακας, καὶ ὅλα τὰ πτερωτὰ πλήθη, ὅσα τὴν τροφήν πορίζονται ἀπὸ τὴν εὐμεγεθῆ ταύτην ὑγρὰν ἀποθήκην τῆς φύσεως. Ὑψηλὰ ὑπεράνω τούτων ὄλων ἵπταται εἰς, τὸ σῆμα τοῦ ὁποίου εὐθύς στήγει τὴν προσοχὴν του. Ἀπὸ τὸ κυρότατον αὐτοῦ πέτασμα, καὶ τὸν αἰφνίδιον εἰς τὸν ἀέρα κρεμασμὸν, γνωρίζει ὅτι αὐτὸς εἶναι ἰέραξ ἀλιευτικὸς, προετοιμαζόμενος νὰ πέσῃ κατὰ τινος ἰχθύος ταλαιπώρου. Ὀλοσ ἐμψύχωσις καὶ ζωηρότης, σταθμίζεται ἐπὶ τοῦ κλάδου με πτέρυγας ἡμισανοιγμένας, περιμένον τὸ τέλος. Πρὸς τὰ κάτω, με ταχύτητα βέλους ἐξ οὐρανοῦ, πίπτει τὸ μακρὸν τῆς προσοχῆς του ἀντικείμενον, ὃ δὲ βρουγμὸς τῶν πτερυγῶν αὐτοῦ φθάνει εἰς τὰ ὄτα, ἐνῶ βυθίζεται εἰς τὸ πέλαγος, κάμνων τὰ κύματα ν' ἀφρίζωσιν ὀλόγυρά του! Τὴν στιγμήν ταύτην

πυρόνει τοῦ αἵτου τὸ ζωηρότατον βλέμμα· ἰσάζον δὲ τὸν τράχηλον διὰ πέτασμα, βλέπει τὸν ἰέρακα ἐκ τοῦ ὕδατος ἀνακλύπτοντα, με τὸ θήραμα του ἀγωνιζόμενον, καὶ ἀναβαίνοντα εἰς τὰ ὕψη με περιχαρεῖς καὶ θριαμβευτικὰς κλαγγάς. Αὐταὶ εἶναι τὸ σημεῖον διὰ τὸν ἥρωά μας, ὅστις, χυνόμενος εἰς τὸν ἀέρα, διώκει πάραντα, καὶ ταχέως προφθάνει τὸν ἀλιευτικὸν ἰέρακα· ἕκαστος προσπαθεῖ με δὴν αὐτοῦ τὴν δύναμιν νὰ ὑψωθῇ ὑπὲρ τὸν ἄλλον, ἐπιδεικνύοντες εἰς τὰς ἀεροδρομίας ταύτας τὰ πλέον κομψὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ κινήματα. Ταχέως προβαίνει ὁ ἀφορτος αἵετος, καὶ ἤδη μέλλει νὰ φθάσῃ τὸν ἀντίπαλον· τότε, μ' αἰφνίδιον κλαγγὴν, ἀπελπισίας βέβαια, ἀγανακτήσεως καὶ ἀρᾶς, ἀφίνει οὗτος τὸ ὄψαριον· ὁ αἵετος, ζυγίζομενος μίαν στιγμήν, ὡς διὰ ὀμματιάζουσα ἐντελεστερον, καταβαίνει ὡς ἀνεμοσρόβιλος, ἀρπάζει αὐτὸ με τοὺς ὀνυχας πρὶν ἐγγίξῃ τὸ ὕδωρ, καὶ φεύγει σιωπηλῶς εἰς τὰ δάση, ὅπου εὐωχεῖται ἀπὸ τὸ ἀδίκως ἀποκτημένον λάφυρόν του.

Λαμπρὰν εἰκονογραφίαν τοῦ Φαλακροῦ, ἢ Λευκοκέφαλου, Ἄετου ἔμπορεῖ νὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης εἰς Ἀριθ. 73 τῶν ἐκ τῆς Ἀμερικανῆς Τυπογραφίας Πινάκων Ἀναγνώσεως.

ΕΝΘΙΜΟΥ ὅτι ἀκοῦνται ὅσα λέγεις, βλέπονται ὅσα κάμνεις, καὶ καταγράφονται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ὑπερτάτου Κριτοῦ πάντες οἱ διαλογισμοί, οἱ λόγοι, καὶ αἱ πράξεις σου.

Ο ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ.

Ἄς προσέχωμεν μὴτ' εὐγένειαν ἄλλην ν' ἀφήσωμεν νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ πολίτευμά μας παρὰ τὴν εὐγένειαν τῆς φιλοπάτριδος ἀρετῆς, μὴτ' ἄλλους ἱερεῖς νὰ σεβώμεθα παρὰ τοὺς διδάσκοντας καὶ με τοὺς λόγους καὶ με τὰ ἔργα τὴν διδασκαλίαν Ἐκείνου, ὅστις ἔλεγεν, 'Ἡ βασιλεία ἢ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.' Τοιοῦτοι ἱερεῖς, πληροφορημένοι ὅτι ἡ διδασκαλία των, διὰ νὰ μὴ σπειρεται εἰς πέτρας, πρέπει νὰ διδάσκηται εἰς ψυχὰς προκαλλιεργημένας με παιδείαν, θέλουν φροντίσειν τὴν ἐξαπλωσιν τῆς παιδείας, ὡς μόνον μέσον νὰ καταλάβῃ ὁ λαὸς τὰ ἀληθινὰ του συμφέροντα, καὶ νὰ ὁμοιοποιήσῃ καὶ νὰ συνδεθῇ εἰς τὸν ἱερὸν ζυγὸν τῶν νόμων, μὴδὲ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του ν' ἀποξηρανθῇ καὶ νὰ περάσῃ ὡς ὀλιγοχρόμιον ἄνθος.

Θρησκευτικὴ διδασκαλία δὲν μᾶς ἔλειψε ποτέ· καὶ ἀναγνώσεις ἱεράς ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ κηρύξεις ἐπ' ἄμβωνος ἠκούσαμεν, καὶ εἰς ἀκολουθίας μακρὰς καὶ λιτανείας παρεστέκαμεν συχνά. Καὶ ὅμως ὅλα ταῦτα δὲν ἐκαρποφόρησαν εἰς τὰς ψυχὰς μας· σπόρος σπειρόμενος εἰς πέτρας ἐφάνησαν ὅλα.

Διατί τοῦτο; διατί τόση ἀκαρπία ἀπὸ τὸν τόσον καρποφόρον τῆς θρησκείας σπόρον; Διότι ἐσπείροτο εἰς λαὸν ἀπαιδευτὸν ἀπὸ ἱερατεῖον ἀπαιδευτὸν· διότι εἰς τὰς ἱεράς συνάξεις καὶ ἀκολουθίας με μόνον τὰ σώματα ἐγεμίσαμεν τοὺς θρόνους καὶ τὰ στασεῖδια· ἡ δὲ ψυχὴ τῶν μὲν κοσμικῶν ἠσχολεῖτο, ὡς καὶ πρὶν ἐμβῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καθενὸς εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τὸ ἐργαστήριον, τῶν δὲ ἱερέων καθενὸς ἐπαρτήρει τὸ πληρωμα τοῦ δίσκου, ὡς θερμομέτρον τῆς ἀπαιδεύτου τῶν κοσμικῶν εὐλαβείας. Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾶ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

Οἱ ὑπηρετοῦντες τὸν ναὸν δίκαιον εἶναι καὶ νὰ τρέφονται ἀπὸ τὸν ναὸν· ἀλλὰ νὰ τρέφονται, καὶ ὄχι νὰ τρυφῶσι· μὴδὲ νὰ τρέφονται πληρῶς οἱ εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναοῦ, ἀναλόγως με τὸ πλῆθος τῶν κατοίκων ἐκάστης πόλεως. Τοὺς ὑπὲρ τὴν χρεῖαν τοῦ λαοῦ σωρευομένους εἰς μίαν ἐκκλησίαν πολλοὺς ἀργούς ἱερεῖς, μόνῃ ἢ ἀργία ἀρκεῖ νὰ ἀναγκάσῃ εἰς πορισμοὺς χρημάτων ἀτόπους, ἢ νὰ τοὺς καταστήσῃ, ἀντὶ σεβασμίων διακόνων τοῦ Εὐαγγελίου, ἀληθεῖς διακοναρίους καὶ ψωμοζήτας εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν πολλῶν, ἀληθεῖς ἐμπαίκτας καὶ διώκτας τῆς θρησκείας, ἱκανοὺς νὰ τὴν ἐξαλείψωσιν ὀλότελα ἀπὸ τὰς ψυχὰς τοῦ λαοῦ.

Διότι, ἀφοῦ μίαν φορὰν ὁ λαὸς φθάσῃ νὰ

καταφρονήσῃ τοὺς ἱερεῖς του, δὲν ἀργεῖ νὰ μεταφέρῃ τὴν καταφρόνησιν, ἢ καὶ τὴν ἀδιαφορίαν, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν θρησκείαν. Ὀλίγοι ἰσχύουν νὰ καταλάβωσιν, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀτιμάζεται ἡ θρησκεία διὰ τὴν ἀτιμὸν διαγωγὴν τῶν ὑπεργῶν τῆς, ἐπειδὴ ἔκατ' αὐτὰς αὐτῆς τὰς ἀρχὰς πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἐπαγγελομένους αὐτὴν τὴν ἔκαμαν ἀληθῆ πλοῦτου πορισμὸν. Πολὺ πλειότεροι κατὰ δυστυχίαν εἶναι οἱ συλλογίζομενοι τοὺς ὀλεθρίους τοῦτους λογισμοὺς.—'Ἄν ἡ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς μας διδασκομένη θρησκεία ἦτον ἀληθῆς, ἔπρεπε πρῶτους αὐτοὺς νὰ πείσῃ εἰς τὰ παραγγέλματά της. Ἐκείνη τοὺς διδάσκει τὸ, "Ἐχόντες διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τοῦτους ἀρκεσθησόμεθα," καὶ οὗτοι τρυφῶν καὶ λαμπροσκεπάζονται με Συβαριτῶν φορέματα· ἐκείνη τοὺς παραγγέλλει νὰ ταπεινοφρονῶσιν ὡς ἀληθινοὶ τοῦ Χριστοῦ διάκονοι, φωνάζουσα καθημέραν εἰς αὐτοὺς, "Οἱ ἀρχόντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν,—οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν υἱῶν· ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ ἐν υἱῶν μέγας γενέσθαι, ἔστω ὑμῶν διάκονος;" καὶ οὗτοι τοῦτο μόνον διαφέρουν ἀπὸ τοὺς ἀρχοντας καὶ σατράπας τῶν ἐθνῶν, ὅτι κατεστάθησαν Πανοσιότατοι, Πανιερώτατοι, ἢ Παναγιώτατοι σατράπαι τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τοιαῦτα φρονήματα, τοιοῦτους ὀλεθρίους διασταγμοὺς γεννᾷ εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων ἢ κακὴ διαγωγὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τοιοῦτους πραγματικῶς ἐγέννησε καὶ τρέφει εἰς τοὺς Ἀντικούς, ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰ ὀλίγοι σήμερον πληροφοροῦνται τὴν ἀληθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, σκανδαλιζόμενοι καθημέραν ἀπὸ τοὺς ψωμοζήτας τῶν Μοναχῶν, ἀπὸ τὴν φιλαρχίαν καὶ πλεονεξίαν τῶν ἱερωμένων, καὶ τὴν ἀκατάπαντον αὐτῶν σπουδὴν νὰ καταπνίξωσι τὴν παιδείαν, ὄχι δι' ἄλλο, πληρὸν διότι ἡ παιδεία ἀναγκάζει καὶ τοὺς φιλάρχους νὰ ἀρχωνται ἀπὸ νόμους, καὶ τοὺς πλεονέκτας νὰ ἀπέχωσι τὰς χεῖρας ἀπ' ὅτι δὲν ἀπέκτησαν με τοὺς κόπους των.

Καὶ ταῦτα μὲν, ὁμογενεῖς καὶ ὁμόδοξοι φίλοι, περὶ τῶν κατὰ πόλεις ὑπουργούντων καὶ διοικούντων τὰς ἐκκλησίας ἱερωμένων.

Περὶ δὲ τῶν μοναχῶν, λέγω ὅτι εἶπα καὶ ἄλλοτε· ἢ εἰς τὰς πόλεις διατριβῆ των ἀντιφάσκει με αὐτὴν τῆ **ΜΟΝΑΧΟΥ** τὴν ὀνομασίαν. Σωτηριωδέστερον καὶ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς ἡμᾶς ὅλους ἤθελεν εἶσθαι, νὰ κατασταθῶσιν ἀντὶ Μοναχῶν κοινωνικοὶ, νὰ συζῶσι, νὰ συνεργάζωνται, καὶ νὰ συναπολαύωσι με τοὺς λοιποὺς των ἀδελφούς τῆς κοινῆς ἐργασίας τοὺς καρπούς.—Εἶθε γινόμενοι πολῖται νὰ χρησιμεύωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν πολιτείαν!—ΚΟΡΑΗΣ.

Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΤΟΥ ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΝΟΞ.

Συνέχεια από Σελ. 162.

Το χωρίον, όπου τώρα εκατοίχει ο Ροβέρτος μετά του πατρὸς αὐτοῦ, ἦτο μὲν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τερπνόν, ἀλλὰ, καθὼς τόσοι ἄλλοι ὠραῖοι τόποι τῶν Ἰνδιῶν, ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ὑγίαν. Ἀκόμη καὶ οἱ ἐντόπιοι, οἵτινες φυσικὰ δὲν ὑπέκειντο τοσοῦτον εἰς ἐνδημίους πυρετοὺς, ἦσαν σχεδὸν ὅλοι ἀρρώστοι, ὅτε οἱ Ἀγγλοὶ αἰχμαλωτοὶ ἐφθασαν ἐκεῖ, καὶ πολλοὶ μάλιστα ἀπέθνησκον.

Ἐνῷ λοιπὸν ἡ θέρμη ἔσφαζε τοὺς ἐγχωρίους, ἦτο βέβαια δύσκολον ν' ἀποφύγωσιν αὐτὴν οἱ ξένοι. Καὶ ὁ Ροβέρτος ἔο πατὴρ του ἔπεσαν, καὶ διὰ τινὰ καιρὸν ἔκειντο δεινῶς πάσχοντες, καὶ ἀβοήθητοι. Τρόντι, ἡ θέρμη τοῦ γέροντος δὲν ἐκράτησε πολὺ, ἀλλ' ἐφθάρητο ταχέως ὑπὸ λύπης καὶ ἀπελπισίας. Τρεῖς μῆνας ἔκειτο σχεδὸν ἀκίνητος ἐπὶ σκληροῦ κραββάτου, μηδὲν ἔχον ὑποκάτω αὐτοῦ παρὰ μίαν τοπικὴν ψάφον, καὶ τὸν τάπητα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκάθητο μέσα εἰς τὸ πλοιάριον ὅτε ἐκβῆκεν εἰς τὴν ξηράν.—μικρὸν τι ἐπάπλωμα ἦτο τὸ μόνον αὐτοῦ σκέπασμα. Ὅσον διὰ τὸν Ροβέρτον, δὲν εἶχεν ἄλλο σκέπασμα παρὰ τὰ ἐνδύματα, ὅσα ἐφόρει· ἀλλ' ὁσάκις ἐκρύονα, λέγει μὲ κατανυκτικὴν ἀπλότητα, ἢ ὅτε μ' ἐπίαναν ὁ παροξυσμὸς μὲ, ἀναπτα μίαν καλὴν φρατίαν, ἐπειδὴ τὰ ξύλα ἦσαν χάρισμα.

Συχνότερα καὶ ἰσχυρότερα ἐθλίβετο ὁ κακότηχος πατὴρ, ὅτι εἶχε παρακινήσει τὸν υἱὸν αὐτοῦ νὰ γένη τῆς αἰχμαλωσίας τῆς συμμετοχός. 'Τί ἔκαμα,' ἔλεγεν, 'ὅτε σὲ παρήγγειλα νὰ ἐλθῆς πάλιν ἀπίσω πρὸς ἐμὲ! διὰ τὴν εὐπείθειάν σου ἔγινες αἰχμαλωτός. Ἐγὼ εἶμαι γέρον, καὶ δὲν ἔμπορῶ νὰ βαστάξω πολὺν χρόνον, ἀλλὰ σὺ ἐνδέχεται νὰ μακροημερεύῃς, καὶ, ἂν τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δὲν μεσολαβῆσῃ, νὰ κακοπαθήσῃς πολὺ.' Μίαν φορὰν, τόσον ἰσχυρῶς συνησθάνθη ὁ γηραιὸς θαλασσινοὸς τὴν ἐλεινὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ὥστε ἀπὸ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀγωνίαν καὶ λύπην του δὲν ἔφαγε τίποτε δι' ἑννέα ἡμέρας, ἔπινε δὲ μόνον ψυχρὸν ὕδωρ. Μ' ὄλον τοῦτο, καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς ἀπελπισίας του, ὅτε τὰ σῶμά του εἶχε πλέον καταστήσειν σκελετῶδες, δέρμα μόνον καὶ κόκκαλον, ἔλεγε πολλάκις, 'ὅτι ἔ μόνος ὁ ἦχος τῆς ἐλευθερίας ἠθέλην ἀνεμυρῶσαι αὐτὸν, καὶ βάλειν δύναμιν εἰς τὰ μέλη του!'

Τὸ ἐσπέρας τῆς 9ης Φεβρουαρίου ἐνόησεν ὅτι πνέει τὰ λείψατα, εἶπε δὲ ὅτι ὁ θάνατος ἦτο γλυκὺς. Καλέσας τὸν Ροβέρτον, ὅστις μόλις ἤμποροῦσε τότε νὰ συρθῆ, ἀμίλησε φιλοστόργως

περὶ τῶν εἰς Ἀγγλίαν τέκνων του, ἐνὸς υἱοῦ καὶ μίας θυγατρὸς, ἐσυμβούλευσε φρονίμως τὸν Ροβέρτον, καὶ τὸν ἔδωκε τὴν πατρικὴν εὐχὴν του· ἀνέφερε πάλιν μὲ πόνον ψυχῆς, ὅτι ἐξ αἰτίας ἰδικῆς τῆ εἶχε καταστήσειν αἰχμαλωτός, ἀλλὰ, 'Μὲ εἶναι ἰσχυρὰ παρηγορία,' ἐπρόσθεσε, 'νὰ μὲ παραστέκεται ὁ υἱὸς μου τὴν ὥραν ταύτην τοῦ θανάτου, καὶ νὰ ταφῶ ἀπὸ τὰς χεῖράς του· ἂν ἐλείπεσ σὺ, τί ἄλλο εἶχα νὰ περιμένω παρὰ νὰ μὲ φάγωσι σκύλοι ἢ ἄγρια θηρία.' Διέταξε τότε ἀταράχως περὶ τῆς ταφῆς του· μετέπειτα ἔπεσεν εἰς ὕπνον ἤσυχον. Ταῦτα ἔγιναν εἰς τὰς ὀκτῶ ἢ ἑννέα τὸ ἐσπέρας, περὶ δὲ τὰς δύο ἢ τρεῖς τὸ πρωὶ ἐξέπνευσε, Φεβρουαρίου 9ην, 1661, μέχρι τελευταίας προῆς τὰς αἰσθήσεις διαφυλάξας.

Ὁ ἐνάρετος υἱός, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκε τώρα νὰ ἐκκληρώσῃ τὰ ἔσχατα θλιβερὰ χρεῖα πρὸς τὸν γονεά του, ἦτον ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος, καὶ, ὡς ἐνόμιζεν, 'ἔτοιμος ν' ἀκολουθήσῃ ἐκεῖνον εἰς τὸν τάφον.' Μόνην βοήθειαν εἶχε παῖδα τινὰ μαῦρον, τὸν ὁποῖον εἶχαν ἐπάρειν εἰς τὸ πλοῖον ἀπὸ τὸ Κορομανδελικὸν παράλιον, ἔ τὸν ἠποῖον, αἰχμαλωτισθέντα μετὰ τοῦ προσβυτέρου Νοξ, ἔλαβαν ἄδειαν νὰ κρατήσωσι μαζῇ των· πλήρ καὶ οὗτος, ἰδὼν ὅτι εὐρίσκετο μεταξὺ ἀνθρώπων τοῦ ἰδίου του χρώματος, καὶ ὅτι ἐστεροῦντο ἀπὸ ἐξουσίαν οἱ αὐθένται του, μόλις ἠθέλε πλέον νὰ τοὺς κάμνη τὸ παραμικρὸν. Τὸν κατέπεισεν ὁμοῦς τώρα ὁ Ροβέρτος νὰ ὑπάγῃ πρὸς τοὺς γείτονας, καὶ νὰ τοὺς παρακαλέσῃ νὰ βοηθήσωσιν αὐτὸν, ὥστε νὰ μεταφέρῃ τὸ λείψανον τοῦ πατρὸς του εἰς τὸν τάφον. 'Ἦλθαν,' λέγει ὁ Ροβέρτος, 'τινὲς τῶν ἐντοπίων· ἀλλ' ἔφεραν μὲγα τι σκαιόν, μὲ τὸ ὁποῖον ἔδεναν τὰ ζῶά των, διὰ νὰ τὸν σύρωμεν ἀπὸ τὸν λαίμῶν εἰς τὰ δάση, λέγοντες ὅτι, ἂν ἠθέλα περισσοτέραν βοήθειαν, ἔπρεπε νὰ πληρώσω.' Μὲ ὀλίγον ἀργῦμιον, τὸ ὁποῖον τοῦ εὐρέθη, ἐμίσθωσεν ἕνα. 'Ὁὗτω δὲ,' ἐξακολουθεῖ, 'ἄς ἔχῃ εὐχαριστίαν ὁ Θεός, ὅσον εὐσχημόνως ἐσυγχώρουν αἱ περιστάσεις, ἔβαλα τὸ σῶμα τοῦ πατρὸς μὲ εἰς τὸν τάφον, τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ὁποῖου ἔσκαψα ἐγὼ μὲ τὰς ἰδίας μὲ χεῖρας. Ἀπέμεινα δὲ μόνος, ἐρημος, ἀσθενὴς, καὶ εἰς αἰχμαλωσίαν, χωρὶς παρηγορητὴν ἐπίγειον.'

Μολονότι εὐρίσκετο εἰς τοιαύτην λυπηρὰν θέσιν ὁ Ροβέρτος, οὐδέποτε ὁμοῦς ἐγκατέλειπεν αὐτὸν ἡ νοητικὴ του δραστηριότης. Τὰς ἡμέρας, ὅποτε ἦτον ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν πεισματώδη θέρμη, λαμβάνων ἕν ἀπὸ τὰ βιβλία του, ἐξήρχετο εἰς τοὺς ἀγρούς, καθίζων δὲ ὑποκάτω δένδρου, ἀνεγίνωσκε καὶ ἐμελέτα μέχρι ἐσπέρας· ὅτε δὲ, μετὰ δεκαεξ μηνῶν κακοπάθειαν, τὸν ἀφήκα

διόλου ὁ πυρετός, ἐδόθη εἰς πλέον δραστηρίους διασκεδάσεις. Ἐκ τούτων ἡ κυριώτερα ἦτον ὀψάρευμα μὲ τὸ ἀγκιστρὸν εἰς τὰ ρυάκια· οὕτω δὲ ὄχι μόνον διέτριβεν εὐχαρίστως τὸν καιρὸν, ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς ὠφελείτο, καθότι οἱ ἐντόπιοι, στενοχωρημένοι καὶ αὐτοὶ, πολλάκις δὲν ἤμπορουν νὰ τὸν δώσωσιν ἄλλο τι παρὰ ὀρύζιον, καὶ τοῦτο μὲ φειδωλίαν. Τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ἠύξησε τὰς πηγὰς πνευματικῆς ἰδονῆς ἢ ἀπόκτησις Ἀγγλικῆς ἱερᾶς Γραφῆς, τὴν ὁποῖαν γέρον Ταπροβαναῖος εἶχεν εὐρεῖν εἰς τὴν παραθαλάσσιον πόλιν Κόλουβον. Ὁ δυστυχὴς Ροβέρτος ἠθέλην ἀσμένως δώσειν ὅλα τὰ τελευταῖά του ἀργῦρια διὰ τὸ βιβλίον τοῦτο, ἀλλ' ὁ γέρον εὐχαριστήθη μὲ βαμβακερὸν σκοῦφον.

Χρόνος ὁλόκληρος παρήλθε μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς του, πρὶν ἰδῆ ὁ Ροβέρτος κανένα τῶν συμπατριωτῶν καὶ συναιχμαλώτων του. Εἰς τὸ τέλος τοῦ καιροῦ αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης Γρηγορίου μὲ πολὺν κόπον ἔλαβεν ἄδειαν νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν εὕρῃ. Εὐκόλως συμπεραίνει καθεὶς πόσον ἦτο παθητικὴ ἢ ἐντάμωσις αὐτῆ· ἐπαρηγορήθη δὲ μάλιστα ὁ Ροβέρτος, μαθὼν ὅτι οἱ ναῦται ἦσαν ὄχι μόνον ὅλοι ζωντανοί, ἀλλὰ καὶ καλά, (καθότι ἐβάλθησαν εἰς ὑγιεινότερα τῆς νήσου μέρη), μάλιστα δὲ κ' ἐσυγχωροῦντο νὰ συνευρίσκωνται εἰς κομποπολιν τινὰ, ὡς μίας ἡμέρας δρόμον ἀπέχουσαν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ Ροβέρτου. Μετὰ καιρὸν, καὶ μετὰ πολλὰς ἐνθέτους παρακαλέσεις, (ἐπειδὴ ὁ Ροβέρτος, ὢν ὁ ἀξιολογώτερος τῶν αἰχμαλώτων, ἐφυλάσσετο προσεκτικώτερον), ἀφέθη καὶ αὐτός νὰ γυρίσῃ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἰωάννη Γρηγορίου. 'Ὁ Ἀγγλος,' λέγει, 'εἰς τοῦ ὁποῖου τὴν κατοικίαν πρῶτον ἐφθασα, μὲ ὑπεδέχθη περιχαρῆς· τὴν δ' ἐπαύριον ὑπῆγε καὶ ἐκάλεσεν ἐξ ἡ ἑπτὰ τῶν ἄλλων συμπατριωτῶν μας. Ἦσαν δὲ πολὺ ἀλλαγμένοι· δὲν ἐφόρουσαν πλέον βραχία, ἀλλὰ Ταπροβαναῖκά ἐπενδύματα· ἔπλεκαν σκοῦφους, καὶ εἶχαν γενεῖν οἰκοδεσπόται. Μ' ἐπεριποιήθησαν δὲ ἀξιόλογα εἰς τοὺς οἴκους των, πολὺ μᾶλλον παρ' ὅσον ἤλιπα.'

Ὁ Ροβέρτος ὠφελήθη ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην, μαθὼν νὰ πλέκῃ σκοῦφους, οἵτινες φαίνεται ὅτι ἐκαλοπωλοῦντο εἰς τὴν Ταπροβάνην. Ἀφοῦ δ' ἐκάθισε τρεῖς ἡμέρας μὲ τοὺς συμπατριώτας του, ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια, πλησίον τοῦ τάφου τοῦ πατρὸς τῆ. Ἐβάλθη δὲ ἀμέσως εἰς τὸ νὰ πλέκῃ· διότι τὸ ἀργῦριόν του ἦτο σχεδὸν τελειωμένον, καὶ εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ τινὰ φορέματα, ἐπειδὴ τὰ ἴδιά του εἶχαν παλαιώσειν. Κατέφερε δὲ τώρα εἰς ὑπακοὴν καὶ τὸν Ἰνδὸν δούλῶν του, ὅστις παρομοίως ἔπλεκε σκοῦφους ἀριστα.'

Ἐγνώριζε δὲ πλέον καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου ὁ Ροβέρτος, ὥστε ἠμπορεῖ νὰ συνεννοῆται, καὶ ὠφελίμως νὰ ἐμπορευέται μὲ τοὺς ἐγχωρίους.

Εὐφρόσυνος δι' ὅλην τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην, ἀπεφάσισε νὰ κτίσῃ νέον καὶ καλῆτερον οἶκον· ἐκλεξε δὲ πρὸς τοῦτο θέσιν τερπνὴν, περίβολον βασιλικὸν, πλήρη ἀπὸ κόκους καρποφόρους.

'Καθίσας,' λέγει, 'εἰς τὸν νέον μου οἶκον, ἤρχισα νὰ τρέφω χοίρους καὶ ὄρνιθας, τὰ ὅποια, μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ἐπλήθυναν ταχέως, καὶ μ' ἐβοηθοῦσαν πολὺ. Ἐκέρδαινα δὲ ὄχι ὀλίγον καὶ ἀπὸ τὸ περιβόλιον· διότι μ' ἐχάριζαν ὅλα τὰ κάρνα, ὅσα ἐπιπταν ἀπὸ τὰ δένδρα, ἐγὼ δ' ἔκαμνα ἐξ αὐτῶν ἔλαιον, διὰ νὰ ἀνάπτω, καὶ διὰ νὰ τηγανίζω. Τὸ δ' ἔλαιον αὐτὸ μόλις εἶναι κατώτερον ἀπὸ τὸ βούτυρον τῆς πατρίδος μου.'

Ὅλα ὁμοῦς τὰ ἀγαθὰ ταῦτα οὐδέποτε ἀπέσπασαν τοὺς διαλογισμοὺς καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Ροβέρτου ἀπὸ τὴν ἰδίαν του πατρίδα, ὅπου καὶ ἦτον ἀποφασισμένος νὰ ζητήσῃ νὰ ἐκφύγῃ, ὅποτε ἠθέλε τύχειν καιρὸν πρὸς τοῦτο ἀρμόδιον.

Ἐκτὸς τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἠλώθησαν μετὰ τοῦ Ροβέρτου καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, εἶχαν οἱ Ταπροβαναῖοι καὶ ἄλλους δεκατρεῖς Ἀγγλοὺς αἰχμαλώτους. Οὗτοι, ναυαγήσαντες ἐπάνω εἰς τὰς νήσους Μαλδίβας, ἐσώθησαν μὲ πλοῖαρια εἰς μέρος τῆς Ταπροβάνης, κρατούμενον ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους, οἵτινες ἀμέσως ἐπίασαν καὶ ἀνεβίβασαν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐνδοτέραν καὶ ὑψηλότεραν χώραν. Τοῦτο συνέβη δεκαοκτῶ μῆνας πρὸ τῆς τοῦ Ροβέρτου καὶ τῶν μετ' αὐτῆ ἀλώσεως. Ἄπο ἐξ αὐτῶν, νεώτατοι, εἶχαν ἀπερισκέπτως ἐμβῆν εἰς τὴν δουλείαν τοῦ βασιλέως τῆς Κάνδης. Ἀυτικοὶ δὲ γενόμενοι, εἰλκυσαν ἔ πρὸς καιρὸν ἐχάιροντο τὴν εὐνοίαν τοῦ κυριάρχου. Δὲν ἠμποροῦσαν ὁμοῦς νὰ λησμονήσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν πατρίδα, καὶ ὅτε πρέσβυς Ὀλλανδὸς ἀνέβη ἐκ τῆς παραλίας εἰς τὴν Κάνδην, ὁ ἕνας ἐξ αὐτῶν ἔκαμε τρόπον νὰ τὸν ἐνταμώσῃ, καὶ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ περὶ Ἀγγλίας. Τοῦτο, κατὰ τὴν νομοθεσίαν τῆς Ταπροβάνης, ἦτο πταῖσμα κεφαλικόν· διότι, λέγει ὁ Ροβέρτος, 'ὁ βασιλεὺς δὲν συγχωρεῖ ὁποιοῦνδήποτε νὰ συνομιλήσῃ μὲ πρέσβυν, πολὺ ὀλιγώτερον ἕνα, ὅστις ὑπηρετεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ ἤκουε καὶ ἐβλεπε πᾶν ὅτι ἐγένετο εἰς τὴν αὐλήν.' Ἄν ἔκαμνε τὸ σφάλμα τῆτο Ταπροβαναῖος τις, ἠθέλην ἐξάπαντος θανατωθῆν· ἀλλ' ὁ τύραννος ἔδειξε σπλάγχνα πρὸς τὸν Ἀγγλον τοῦτον νεανίσκον, καὶ μόνον ἔστειλεν αὐτὸν ὑψηλότερον εἰς τὰ ὄρη, ὅπου, νυμφευθεὶς κόρην ἐντόπιον, ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς υἱόν. Μετὰ ταῦτα ἀπέθανε κατὰ συμβεβηκός.

Ὁ δὲ ἄλλος, ὁ τὴν ἐπικίνδυνον τοῦ βασιλέως

εὐνοϊαν διατηρήσας, ἀφοῦ ἐπροβιάσθη καὶ κατεστάθη ἀρχηγὸς ὄλων τῶν βασιλικῶν θεραπόντων, ἰδε τέλος πολὺ ἀθλιέστερον. Ἀπὸ κακῆν τύχην τοῦ ἔσπασε φαρφοῦρον ἰσχυροῦ τοῦ τυράννου· φοβηθεὶς, ἐπρόσδραμεν εἰς ἀγαστήριον Ταπροβαναϊκοῦ ναοῦ. Ὁ βασιλεὺς, μὴ θέλων νὰ τὸν ἐπάρῃ δυναστικῶς ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς, κατέπεισεν αὐτὸν μὲ χρηστὰ μηνύματα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν αὐλήν. Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς μόλις ἐξῆλθε, καὶ πιάσαντες αὐτὸν ἐκ διαταγῆς τοῦ βασιλέως, τὸν ἔδεσαν ὀπισθάγκωνα, καὶ τόσον σφιγκτὰ, ὥστε, πρὶν ἐξημερώσῃ, ἐπρήσθησαν οἱ βραχίονές του, καὶ τὰ σχοινία διέκοψαν τὴν σάρκα του ἕως εἰς τὰ κόκαλα. Τὴν ἐπαύριον ἐπρόσταξεν εὐγενῆ τινα ὁ βασιλεὺς νὰ τοῦ λύσῃ τὰ σχοινία ἀπὸ τοὺς βραχίονας, νὰ τοῦ βάλῃ δὲ ἀλύσεις ἐπὶ τὰς κνήμας, καὶ νὰ τὸν φυλάττῃ εἰς τὸν οἶκόν του, τρέφων καὶ ἰατροῦν αὐτόν. Μετὰ ἕξ περιεπὶς μῆνας ἰατροῦθη, ἀλλ' ἔμειναν χωρὶς δύναντι οἱ βραχίονές του· ἔπειτα δὲ ἐμβῆκε πάλιν εἰς θεσίν, κ' ἐχαίρετο τὴν εὐνοϊαν τοῦ βασιλέως ὅσον ἀρχήτερα. Πλὴν, μετ' ὀλίγον, ἐπιάσθη ὁ κακότηχος εἰς ἀνταπόκρισιν μὲ τινα Πορτογάλλον.—τοῦτο δὲ ἦτον ὀλεθρὸς ἀναπόφευκτος. Μετὰ τοῦ Πορτογάλλου, τοῦ γράψαντος τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἄλλου τινὸς μεσολαβήσαντος, ἐδέθη καὶ ἐρόφηθη ἔξω τοῦ παλατίου· οἱ τρεῖς δ' ἐντάμα κατεσπαράχθησαν ὑπὸ ἐλεφάντων, οἵτινες ἦσαν οἱ κυριώτεροι δῆμιοι εἰς τὴν Ταπροβάνην.

Ἡ τρομερὰ εἰδησις αὕτη ταχέως ἐφθασεν εἰς τὸν Ροβέρτον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Ἀγγλους· ἀλλὰ συγχρόνως ἐμήνυσεν ὁ τύραννος εἰς τὸν λαὸν, μεταξὺ τοῦ ὁποίου ἐκατοίκουν, διατάσσων νὰ περιποιοῦνται αὐτοὺς ὄλους φιλανθρώπως.

Ἐπεται ἡ συνέχεια.

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ ἘΠΙ ΠΑΓΟΥ Εἰς τὴν ΡΩΣΙΑΝ.

ΜΙΑΝ φορὰν, πρέσβυς ἀπὸ τὸ βόρειον τῆς Εὐρώπης, συνομιλῶν μὲ βασιλέα τῆς Σιάμης, ἀφοῦ τὸν ἐδιηγήθη πολλὰ, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἔδωκε τὴν πλέον προσεκτικὴν ἀκρόασιν, τὸν εἶπε καὶ ὅτι διὰ τινὰς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ ὄλοι τῆς πατρίδος του οἱ ποταμοὶ ἦσαν παγωμένοι, καὶ μάλιστα ἤμπορουν τότε νὰ βαστάζωσιν ἀμάξας. Ὁ Ἰνδὸς μονάρχης, νομίσας ὅτι τὸν ἐμπαίζει ὁ ξένος, ὠργίσθη καταπολλὰ· ἐπρόσταξε δ' αὐτὸν νὰ σιωπήσῃ, καὶ εἶπεν ὅτι οὐδένα λόγον τε ἤθελε πλέον πιστεύσειν.

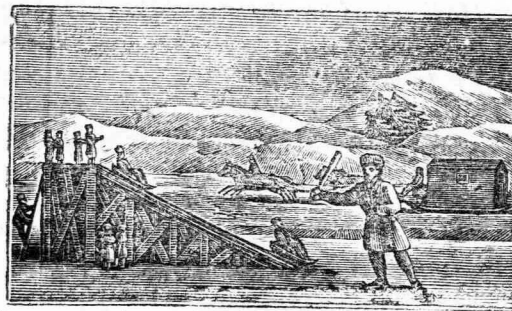
Πόσον μᾶλλον ἠθέλε θανατάσειν ὁ βασιλεὺς οὗτος, ἂν τὸν ἔλεγε κἀνεὶς ὅτι οἱ Ρῶσοι ἀκόμη καὶ κτίζον οἴκους ἀπὸ πάγου, καὶ ἐπὶ πάγου! Ἡ αὐτοκρατορῖσα Ἐλισάβετ ἔκαμε ποτὲ μέγα τι συμπόσιον καὶ λαμπρὰν ἐπίδειξιν ἐπὶ τοῦ

πάγου. Ἦτον εἶδος ἱστορικοῦ, ἢ μᾶλλον γεωγραφικοῦ θεάματος. Μῆνας ἀρχήτερα, ἐπεμψε διαταγὰς πρὸς ὄλους τοὺς ἐπάρχους, νὰ στείλῃ ἕκαστος δύο ἀνδρόγυνα τῆς ἐπαρχίας του εἰς τὴν Πετρούπολιν, νὰ ἦναι δὲ καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν ἐνδεδυμένοι, καὶ νὰ συνοδεύωνται ἀπὸ ζῶα τοῦ τόπου των. Εἰς τὰς χαρὰς λοιπὸν τοῦ 1754 ἐφάνησαν πομπεύοντες εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Πετρούπολεως ἄνθρωποι ἐκ τεσσαράκοντα περίπου ἐθνῶν, — οἱ Καμσατδάλοι ἐπὶ χαμουλκῶν ἀπὸ κύνων συρομένων· οἱ Λαπονοὶ ἐπὶ χαμουλκῶν ἀπὸ ταρανδῶν συρομένων· οἱ Βουκαρεῖς ἐπὶ καμήλων· οἱ Καλμουκκοὶ ἐπὶ βοῶν· οἱ κομποὶ Κιρκασσοὶ ἀναβάται τῶν ὠραιότερων καὶ πνευματωδετέρων ἵππων· οἱ Ἰνδοὶ καθήμενοι ἐπὶ ὀγκωδῶν καὶ βραδυκινήτων ἐλεφάντων.

Ἦτον αὕτη σύναξις ἀλλόκοτος· λαμπρῶς δ' ἐστόλιξε τὴν νυμφαγωγίαν τοῦ τῆς Αὐτοκρατορῖσης Γελωτοποιοῦ, ὅστις ἤρχετο κατόπιν μὲν, οὐχὶ δ' ὡς κατώτερος, ὄλων, — τὸν χειμῶνα παριστάνων, καὶ ὑπὸ ἄρκτων συρόμενος! Στοὰ μεγαλωτάτη ἐκδομήθη ἐξεπίτηδες, ὅπου ἕκαστον ἔθνος ἔλαβεν ἀδειαν νὰ εὐφραίνεται μὲ τὴν ἰδίαν του μουσικὴν καὶ τὸν ἰδίον του χορὸν· ἐγίνε δ' ἐνταῦθα περίεργος φωνῶν σύγχυσις. Αἱ ἕκαστον ἔθνος ἠτοιμάσθη γεῦμα, καὶ τράπεζα ἐστρώθη κατὰ τὸν ἰδίον ἕκαστον τρόπον. Οὕτω, ἀλλοκότως καὶ ἀξιοελάστως, ἐνυμφαγωγῆθη τὸ νέον ἀνδρόγυνον εἰς παλάτιον ἐκ παγοῦ, κτισμένον ἐπὶ τοῦ παγωμένου ποταμοῦ Νενα, ὅπου ὄλα τὰ καλλωπίσματα ἦσαν μὲ ὄλην τὴν τάξιν καμωμένα ἐκ πάγου· ὄχι μόνον τὰ ἐπιπλα καὶ οἱ πολυέλαιοι ἦσαν ἀπὸ πάγου, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὰ κανόνια, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπυροβόλησαν πρὸς χαιρετισμὸν ὅτι ἡ πομπὴ ἐφθασε, καὶ τὰ ὁποῖα, τὸ παραδοξότερον, δὲν ἔσχασαν.

Μεγίστην ἀργυρίου ποσότητα ἔδαπάνησεν ἡ αὐτοκρατορῖσα διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦτον· πλὴν ἰδε τὰ ἦθη καὶ ἔθη τῶν διαφόρων λαῶν, τοὺς ὁποίους ἐκυβέρνα, καὶ ἐχορήγησεν εἰς αὐτοὺς διασκεδάσιν ἀθῶν, τὴν ὁποίαν πολὺν χρόνον εὐχαρίστως ἐνθυμοῦντο.

Τὸν χειμῶνα κατασκευάζουν οἱ Ρῶσοι τοὺς λεγομένους παγολόφους. Εἶναι δὲ οὗτοι κεκλιμένα ἐπίπεδα ἐκ πάγου, ἐστρωμένου ἐπάνω εἰς δοκοὺς, αἵτινες ἔχουν πολλάκις πλέον παρὰ τριάκοντα πηχῶν ὕψος, καὶ κάτω τῶν ὁποίων φέρεται ὁ χαμουλκὸς μὲ ἀστραπῆς σχεδὸν ταχύτητα· εὐρίσκονται δὲ ὄχι μόνον εἰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ εἰς χωρία, καὶ εἰς κήπους ἰδιωτῶν· συχνὰ δ' ἐγκαταλείπεται καὶ ὁ τοῦ χοροῦ θάλαμος δι' ἐν ὀλίσημα κάτω τοῦ παγολόφου. Τὴν δια-

σκεδάσιν ταύτην ὑπεραγαποῦν αἱ Ρωσίδες, ὡς καὶ οἱ Ρῶσοι. Ἐνδεδυμένοι τὰς παχείας καὶ βαρυτίμους γούνας των, ἀντιστέκουν εἰς τὸ ψύχος μὲ ἠρωϊσμὸν, ὅστις ἐκπλήττει ἀνθρώπους ἀπὸ νοτιωτέρας χώρας. Τὴν νύκτα φωτίζονται οἱ παγόλοφοι μὲ χρωματισμένους λυχνοὺς· ἢ δ' ἀπὸ τὴν χιόνα τοσοῦτων ποικιλοχρῶν φώτων ἀντανάκλασις ὑπεραυξάνει τὸ κάλλος τῆς σκηνῆς. Οἱ εὐγενεῖς καὶ ἄλλοι πλοῦσοι περιφέρονται μὲ χαμουλκὸς ὑπερηφάνους· καὶ αὕτη δὲ ἡ Αἰκατερίνα, ἡ δευτέρα, ἐβλέπετο πολλάκις ἀναμέσον τοῦ λαοῦ εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Εἶχε καμωμένον ἐξεπίτηδες μέγιστον πολυτελεῖ χαμουλκὸν, ἀρκετὸν νὰ χωρῇ ὄλην τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκογένειαν· εἰς τοῦτον ἦσαν προσκολλημένοι δι' ἀλύσεων δεκατέσσαρες ἢ δεκαεξ μικρότεροι χαμουλκοὶ, ἀκολουθοῦντες ἀνά ζεύγη, διὰ τὴν θεραπείαν τῆς αὐτῆς μεγαλειότητος· ὄλοι δ' ἐντάμα ἐσύροντο ὑπὸ δώδεκα ἢ δεκατεσσάρων ἵππων.

ΓΕΩΡΓΙΑ:—ΠΕΡΙ ΑΔΕΛΦΟΠΟΡΙΑΣ.

ΕἶΝΑΙ ἀνάγκη νὰ γνωστοποιῶνται ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ μέθοδοι, τὰς ὁποίας ἀκολουθοῦσιν εἰς τὴν γεωργίαν οἱ πολιτισμένοι τῆς Εὐρώπης λαοί· ἐπειδὴ χωρὶς αὐτὰς ἀποθνήσκει μὲν δυστυχῆς ὁ γεωργὸς, ἀφοῦ καταξήσῃ ἄπορος, ἀφαιρεῖται δὲ τὸ ταμεῖον μεγάλην ποσότητα τοῦ νομιμωτάτου τῶν φόρων, τῆς δεκάτης, καὶ ὄλη ἐν γένει ἡ κοινωμὴ πάσχει.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων διακρίνει μάλιστα τὴν γεωργίαν τῶν Εὐρωπαίων ἡ καλὴ συνήθεια τῆς ὁποίας ἔχουσι νὰ μὴν ἀφίνωσι ποτὲ, καθὼς ἡμεῖς, τὴν γῆν ἀργῆν, δηλαδὴ νεατῆν, ἐπειδὴ ἡ γῆ εἶναι μὲν πάντοτε πρόθυμος νὰ ἀνταμείβῃ τοὺς κόπους τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἀληθῆς καὶ φιλόστοργος μήτηρ, ἀλλὰ μὲ διαφόρους καρποὺς πάντοτε. Ἡ πείρα τῶν ἰσχυρῶν ἀπέδειξε, 1. ὅτι τινὰ φυτὰ εὐδοκίμοισι πλείοτερον, ὅταν σπείρωνται κατόπιν τινῶν ἄλλων· 2. ὅτι ὄλα δὲν ἐξαντλοῦσι τὴν δύναντι τῆς γῆς ὁμοίως· ἐξεναντίας, εὐρίσκονται τινὰ, τὰ ὁποῖα καὶ τὴν καλητερεῖουσιν. Οὕτω, παραδείγματος χάριν, τὸ τριφύλλιον, ἢ μηδική, καὶ ἡ ὀνοβρυχίς, εὐκαρπίζουσι τὴν γῆν,

καθὼς καὶ ὄλα τὰ πολυετῶς ζῶντα φυτὰ τῶν πεδιάδων, ὅταν κόπτονται μὲ τὸ δρεπάνιον, ἢ τρώγονται ἀπὸ ζῶα πρὶν μεστῶσωσιν.

Ἐξεναντίας, τὰ σιτηρὰ φυτὰ, δηλαδὴ, ἡ κριθή, ἡ βρίζα, καὶ ἄλλα ὁμοιογενῆ, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ὁ σίτος, ἀδυνατίζουσι τὴν γῆν, ὅταν ὁ καρπὸς των ὠριμάσῃ.

Ἀπὸ δὲ τὰς ῥίζας, τὸ γεώμηλον ἀδυνατίζει καὶ αὐτὸ πολὺ τὴν γῆν· ἔπειτα δὲ τὸ κραιβόλαχανον, καὶ ἡ βενιάς (σαλγάμι). Τὸ δὲ σέυτλον (κοκκινογούλιον) καὶ καρωτὸν ἢ δαυκίον ὀλίγον ἀδυνατίζουσι τὴν γῆν, ὅταν ἐκβάλλοντες τὰς ῥίζας ἀφίνωμεν καταγῆς τὰ φύλλα.

Ἀδυνατίζουσι δὲ ὁμοίως πολὺ ὄλοι οἱ ἐλαιώδεις καρποὶ, καθὼς τὸ σησάμιον, λινάριον, κτλ.

Τὰ πίσα, οἱ κνάμοι, καὶ τινὰ ἄλλα ὄσπρια, ἀδυνατίζουσι ὀλιγότερον τὴν γῆν παρὰ τὰ σιτηρὰ, ἂν λαμβάνωμεν τὸν καρπὸν των ὠριμασμένον· ἀλλ' ἂν τὰ κόπτομεν ἐνῶ ἀνθοῦσιν, ἴσως δὲν βλάπτουσι διόλου τὴν γῆν.

Παρατήρησαν δὲ προσέτι οἱ γεωργοὶ, ὅτι πᾶν εἶδος φυτοῦ ἀδυνατίζει πλείοτερον τὴν γῆν, ὅταν ἀφῆσωμεν τοὺς σπόρους του νὰ μεστῶσωσι παρ' ὅταν τὸ κόψωμεν τρυφερόν.

Διὰ νὰ μὴ μὲνῃ λοιπὸν ἡ γῆ ἀκαρπὸς τρεῖς καὶ τέσσαρας χρόνους, καθὼς εἰς ἡμᾶς, οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν σπείρουσι κατὰ συνέχειαν καὶ ἀλληλοδιαδόχως, ἀλλὰ μὲ διάφορα εἶδη, τὰ ὁποῖα δὲν τὴν ἀδυνατίζουσι. Τὸν τρόπον δὲ τοῦτον τῆς καλλιέργειας δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ἀλλεπαλληλοσπορίαν· ἐπειδὴ τῶν ἰσχυρῶν οἱ σπόροι ἐναλλάσσονται ἢ συναλλάσσονται καθ' ἕκαστον χρόνον τακτικῶς. Διαρκεῖ δὲ ἡ περίοδος αὕτη πολλοὺς ἢ ὀλίγους χρόνους, ὥστε εἶναι περίοδος πολυχρόνιος καὶ ὀλιγοχρόνιος. Ἐπειδὴ δὲ τὸν πρῶτον χρόνον ἐκάστης περιόδου κοπρίζουσι τοὺς ἀγρούς, ὅσον μακροτέρα ἢ πολυχρονωτέρα τύχη ἢ περίοδος, τόσον ὀλιγωτέρα κόπρος καταδαπανᾶται, ἀλλ' ἡ γῆ διατηρεῖται μάλιστα εὐφορὸς εἰς τὴν ὀλιγοχρόνιον περίοδον.

Ἐνίοτε ὁμοῦ κοπρίζουσι τὴν γῆν πολλάκις κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον.

Αἱ ὀλιγοχρόνιοι περίοδοι ἀριόζουσι εἰς τὰς λεπτάς γαίας, αἱ ὁποῖα ἔχουσι χρεῖαν νὰ κοπρίζωνται συχνάκις, ἀλλ' ὀλιγότερον καθ' ἐκάστην φορὰν.

Ὅταν θέλωμεν νὰ φυλάξωμεν τὴν γῆν εὐφορὸν, πρέπει νὰ σπείρωμεν τὰ φυτὰ, ὅσα δὲν ἀδυνατίζουσι τὴν γῆν ἢ μάλιστα τὴν καλητερεῖουσι, κατόπιν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα τὴν ἀδυνατίζουσι. Ἀλλ' ἂν κοπρίζωμεν πολὺ συχνὰ, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανερχόμεθα ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ εἰς τὴν σπορὰν τῶν πρῶτων φυτῶν, τὰ ὁποῖα, δηλαδὴ, ὠφελοῦσι τὴν γῆν.

Εγνωρίσθη πρό πολλού, ότι τὸ αὐτὸ φυτὸν δὲν εὐδοκίμει σπειρόμενον ἀλλεπαλλήλως εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, καὶ ὅτι ὁ καρπὸς εἶναι πλείοτερος, ὅταν ἀλληλοδιαδόχως σπειρῶνται φυτὰ διαφόρων εἰδῶν· παραδείγματος χάριν, ἡ μηδική, ἡ ὄνοβρυχίς, καὶ τὸ τριφύλλιον, τὰ ὅποια μένουσιν εἰς τὴν γῆν 8 καὶ 10 χρόνους, δὲν πρέπει νὰ καλλιεργηθῶσιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, εἰμὴ μετὰ 8 ἢ 10 πάλιν χρόνους.

Τὸ λινάριον δὲν πληθύνει, ὅταν τὸ σπειρῶμεν εἰς τὴν αὐτὴν γῆν, πρὶν περάσωσιν ἕξ χρόνοι, καθὼς καὶ τὰ πῖσα.

Ἄλλα πάλιν φυτὰ ὑποφέρουσι νὰ σπειρῶνται συχνότερα· παραδείγματος χάριν, τὸ καννάβιον, ἂν καὶ ἀδυνατίζη τὴν γῆν, εὐδοκίμει ὁμως σπειρόμενον πολλοὺς χρόνους κατὰ συνέχειαν· ἀρκεῖ μόνον νὰ κοπρίζεται ἡ γῆ. Οἱ κῆμοι καὶ τὰ καρωτὰ δύνανται ὁμοίως νὰ ἐπιτύχωσι σπειρόμενα εἰς ἐποχὰς πλησιαζούσας.

Φαίνεται μάλιστα ὅτι καὶ τὰ γεώμηλα δὲν γίνονται πολὺ ὀλιγώτερα, ὅταν σπειρῶνται εἰς τὸν αὐτὸν τόπον κατὰ συνέχειαν πολλοὺς χρόνους, φθάνει μόνον νὰ κοπρίζεται ἡ γῆ.

Ἄλλὰ τὰ σιτηρὰ φυτὰ πρέπει νὰ σπειρῶνται ἐκ διαλειμάτων, ἀφοῦ εἰς τοὺς μεταξὺ χρόνους σπαρῶσιν ἄλλα φυτὰ, ἐπειδὴ κατ' ἄλλον τρόπον ὀλίγον καρποφοροῦσι.

Τινὰ φυτὰ εὐδοκίμοισι πλείοτερον σπειρόμενα μετὰ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ φυτὸν· παραδείγματος χάριν, τὸ τριφύλλιον καὶ οἱ κῆμοι προετοιμάζουσιν ἀξιόλογα τὴν γῆν διὰ τὸ σιτάριον, ἐνῶ τὸ κριθάριον καὶ ἡ βρίζα εὐδοκίμοισι περισσότερο, ὅταν σπειρῶνται μετὰ τὰ γεώμηλα.

Τὸ τριφύλλιον εἶναι τὸ καλλήτερον ἀπ' ὅλα τὰ φυτὰ εἰς τὴν ἀλλεπαλληλοσπορίαν, ἐπειδὴ καλλητερεῖ τὴν γῆν, δίδει ὠραίαν μὲν βοσκήν, τρυφερὸν δὲ καὶ καλὸν χοιτάριον ἀφοῦ ξηρανθῆ, ἔσπειρεται μετὰ τὸ σιτάριον, τὸ λινάριον, κτλ. χωρὶς ἀροτριασίν (ἀνοίγματα)· ἀλλὰ καὶ τὸ σιτάριον σπείρεται ἐπιτυχῶς μετὰ τὸ τριφύλλιον, ἀφοῦ ἀροτριασθῆ ἡ γῆ.

Ἀνακεφαλαιοῦμεν τὰ εἰρημένα εἰς τοὺς ἐξῆς κανόνας·—

1. Πρέπει νὰ σπειρῶμεν ἀλληλοδιαδόχως τὰ ἀδυνατίζοντα καὶ τὰ καλλητερέοντα τὴν γῆν φυτὰ διὰ νὰ φυλάξωμεν τὴν εὐφορίαν τῆς.

2. Τὰ σκαλιστικά φυτὰ, καθὼς πῖσα, ἐρέβινθοι, γεώμηλα, κτλ., πρέπει νὰ σπειρῶνται συχνά· παραδείγματος χάριν, κατὰ πάντα τρίτον ἢ τέταρτον χρόνον, ἐπειδὴ ἐξολοθρεύουσι τὰ παρασίτα χόρτα, καὶ καθαρῖζουσι τὴν γῆν.

3. Τὰ σκαλιστικά αὐτὰ φυτὰ συμφέρει νὰ κοπρίζονται· ἐπειδὴ τὸ σκάλισμα ἀρκεῖ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὰ παράσιτα χόρτα, τῶν ὁποίων φέρει τοὺς σπόρους ἡ κοπρία.

4. Ποτὲ νὰ μὴ σπειρῶμεν ἀλλεπαλλήλως τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, καὶ μάλιστα σιτηροὺς καρποὺς.

5. Τὸ τριφύλλιον, ἡ μηδική, ἡ ὄνοβρυχίς, καὶ ὅλα τὰ φυτὰ, ὅσα χρησιμοποιοῦσιν ὡς χόρτον καὶ βοσκή, πρέπει νὰ σπειρῶνται μετὰ τοὺς σιτηροὺς καρποὺς, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ σπειρῶνται μετὰ τὰ σκαλιστικά φυτὰ.

6. Πρέπει νὰ σπειρῶμεν ἀρκετὰ φυτὰ βοσκῆς διὰ νὰ τρέφωμεν ζῶα, καὶ νὰ λαμβάνωμεν ἀπ' αὐτὰ κοπρίαν, ἡ ὅποια τρέφει τὴν γῆν.

Ἴδου ὀνομαστὶ ἕ σχέδιον τάξεως, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν εἰς τὰς διαφόρους περιόδους·

Περίοδοι Τριετείς.

- A'.—Σπείρε ἀλληλοδιαδόχως, 1. Σιτάριον, ἢ λινάριον, τὸ ὅποιον ζητεῖ προηγουμένως κοπρίαν· 2. Κριθάριον διὰ βοσκῆς, βαμβάκιον, ἀραβόσιτον, βίκον, ἢ βρίζαν· 3. Τριφύλλιον.
B'.—1. Γεώμηλα, (κόπρισμα)· 2. Βρίζαν· 3. Λάχανα.
Γ'.—1. Ἀραβόσιτον, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον, ἢ κριθάριον· 3. Ἐρεβίνθος, ἢ κῆμος.

Περίοδοι Τετραετείς.

- A'.—1. Σεῦτλα· 2. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 3. Κριθάριον· 4. Τριφύλλιον, ὄνοβρυχίδα.
B'.—1. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 2. Γεώμηλα· 3. Κριθάριον, ἢ βρίζαν, καὶ βαμβάκιον τὸν αὐτὸν χρόνον· 4. Λινάριον.
Γ'.—1. Βαμβάκιον, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον· 3. Βαμβάκιον, λινάριον· 4. Σιτάριον, κριθάριον.

Περίοδοι Πενταετείς.

- A'.—1. Γεώμηλα, ἢ βίκον· 2. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 3. Κριθάριον· 4. Τριφύλλιον· 5. Σιτάριον.
B'.—1. Φασόλους, ἢ κῆμους, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον, ἢ βρίζαν· 3. Γεώμηλα· 4. Σιτάριον, (κόπρισμα)· 5. Σεῦτλα, ἢ καρωτὰ.
Γ'.—1. Βαμβάκιον, ἢ λινάριον, (κόπρισμα)· 2. Σιτάριον· 3. Ἀραβόσιτον, (κόπρισμα)· 4. Σιτάριον· 5. Πεπόνια, κτλ.

Περίοδοι Ἑξαετείς.

- A'.—1. Γεώμηλα, (κόπρισμα)· 2. Λάχανα· 3. Σιτάριον· 4. Σεῦτλα, (κόπρισμα)· 5. Σιτάριον· 6. Τριφύλλιον.
B'.—1. Κῆμους, (κόπρισμα), ἢ ἀραβόσιτον· 2. Κριθάριον ἔ βαμβάκιον· 3. Σιτάριον· 4. Τριφύλλιον· 5. Σιτάριον· 6. Κριθάριον.—ΑΝΘΟΛ. ΚΟΙΝΩΦ. ΓΝΩΣΕΩΝ.

Εἰς δεινὰς περιστάσεις, —λέγει θεολόγος σοφώτατος, — ἄς ἐνθυμώμεθα τὴν συμβουλήν τοῦ Ἐφρασίου γραμματέως, ὅστις, ἐνῶ εὐρίσκετο εἰς μέγαν θόρυβον ἢ πόλιν, εἶπεν, "Ἄνδρες Ἐφρασίον, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, ἔ μη δ' ἐν προπετεῖς πράττειν." Πράξ. ιθ'. 36.

ΔΕΝ ὑπάρχει τι ἀρεστότερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς παρ' ἀνθρώπον, τὸν ὅποιον ὑπεχρέωσες· οὐδ' ἀκούεται μουσικὴ τόσον τερπνὴ εἰς τὰ ὦτα, ὅσον ἡ φωνὴ ἀνθρώπου, ὅστις σὲ ὁμολογεῖ εὐεργέτην του.

ΠΕΡΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ.

ΟΠΟΤΑΝ μετὰ προσοχῆς κυττάζωμεν ὀλόγυρα μας, εὐρίσκομεν πάμπολλα, διὰ τὰ ὅποια νὰ θαυμάζωμεν τὴν σοφίαν καὶ ἀγαθότητα τοῦ Δημιουργοῦ. Ἄλλ' ἐξ αὐτῶν τινὰ μὲν δυσκόλως ἐννοοῦνται χωρὶς πολυχρόνιον σπουδὴν· ἄλλα δὲ τόσον ἀδιακόπως εὐρίσκονται πρό ὀφθαλμῶν μας, ὥστε μόνις ποτὲ τὰ διαλογιζόμεθα. Τοῦτο ἐξαιρέτως ἀληθεῖς ὡς πρὸς τὸν ἀέρα. Μυριάδες μυριάδων κατὰ στιγμήν εὐεργετοῦνται ὑπὸ τοῦ στοιχείου τούτου, καὶ ὁμως ἀγνοοῦν, ἢ μᾶλλον δὲν σκέπτονται, μ' ὅποιον θαυμάσιον τρόπον χορηγεῖ τοσαύτας ὠφελείας πρᾶγμα οὕτω ἀπλοῦν, ὡς ὁ ἀήρ.

Ὁ ἀήρ, ὁ περικυκλῶν τὴν γῆν ὅλην ὡς ἐλαφρὸν λεπτὸν σκέπασμα, σύγκεται ἀπὸ τινὰς ἀεροειδεῖς οὐσίας, ἧτοι ἀέρια, πάντη διαφόρων ἰδιοτήτων. Ἐν ἀπὸ ταῦτα χρειάζεται εἰς διατήρησιν ζωικῆς ὑπάρξεως· ἂν στερηθῆ αὐτοῦ ὁ ἀήρ, ἐποθήσκει πάραυτα ὁποιοδήποτε ζῶον. Ἄλλο δὲ εἶναι μὲν, ἀφ' ἑαυτοῦ, καταστρεπτικὸν ζωικῆς ὑπάρξεως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται διὰ τὴν τῶν φυτῶν ὑπαρξίν. Οὕτω, χωρὶς τὴν ἀτμοσφαῖραν, δὲν ἠμπορεῖ οὔτε ζῶον οὔτε φυτὸν νὰ ὑπάρχῃ. Ἀκόμη δὲ καὶ σημαντικὴ τις μεταβολὴ ὡς πρὸς τὴν ἐλαφρότητα ἢ βαρύτητα τοῦ ἀέρος ἠθέλει ἐπιφέρειν θάνατον εἰς τὰ ζῶα. Ὅσοι ἀναβαίνουν εἰς ὑψηλότατα ὄρη, καὶ φθάνουν οὕτω εἰς τὰ πλέον ὑψηλὰ καὶ πλέον λεπτὰ μέρη τῆς ἀτμοσφαίρας, ἀναπνεοῦν μὲ δυσκολίαν, χάνουν τὰς δυνάμεις αὐτῶν, δὲν ἠμποροῦν νὰ σηκώσωσι βάρη, ἢ κἂν νὰ κύνωσι, καὶ κάποτε ἀναγκάζει αὐτοὺς νὰ καταβῶσιν ὁ κίνδυνος μὴ διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐξωτερικῆς θλίψεως τοῦ ἀέρος σπᾶσῃ αἱματώδες τι ἀγγεῖον· ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, ὅσοι καταβαίνουν μέσα εἰς καταβυθιστικὸς κώδωνας, καὶ ἀναπνεοῦν ἀέρα, εἰς στενὸν διάστημα συντεθλιμμένον ἀπὸ τὸ ἄνωθεν αὐτῶν ὕδωρ, ἐνοχλοῦνται ὄχι ὀλιγώτερον. Ἴδὲ λοιπὸν ἐνταῦθα αἰτία νὰ εὐγνωμονῶμεν εἰς τὴν Πρόνοιαν, ἧτις ἐκανόνισε καὶ τὴν φύσιν καὶ τὸ βᾶρος τῆς ἀτμοσφαίρας, ὥστε ν' ἀρμόξῃ εἰς τὴν σωματικὴν σύστασιν τῶν πλασμάτων, τὰ ὅποια ἐμόρφωσε διὰ νὰ ζῶσι μέσα εἰς αὐτήν.

Δευτέραν ὠφελιμωτάτην ἰδιότητα ἔχει ὁ ἀήρ ὅτι διακομίζει ἤχους, ὄχι μόνον ἀγροίκως πως, κἂμων ἡμᾶς ν' ἀκούωμεν τρανοὺς θορύβους ἢ σιγανοὺς γογγυσμοὺς, ἀλλὰ παριστάνων κατ' ἀκριβείαν τὰς λεπτοτάτας τῆς φωνῆς κάμψεις, αἰτίνας συνιστοῦν τὴν ὁμιλίαν. Ἐὰν διὰ τῆς πνευματικῆς ἀντίλας, —μηχανῆς, μὲ τὴν ὁποίαν ἐξάγεται ὁ ἀήρ, —ἐκβάλλωμεν τὸν ἀέρα ἀπὸ μέγα ὑάλινον δοχεῖον, καὶ κρεμάσωμεν εἰς αὐτὸ κωδῶ-

νιον, δὲν παράγεται ἤχος τις, ὅσον καὶ ἂν κτυπῶμεν τὸ κρόταλον ἐπάνω εἰς τὸ κωδῶνιον. Ὁ ἤχος, τῶντι, εἶναι κυματισμὸς τοῦ ἀέρος, μεταφερόμενος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· κινεῖται δὲ βραδύτερον τοῦ φωτός, ὡς παρατηροῦμεν εἰς κανονοβολισμοῦς. Ἡ ἀναλαμπὴ βλέπεται στιγμᾶς τινὰς πρὶν ἀκουσθῆ ὁ κρότος.

Ὁ ἀήρ λοιπὸν, τὸν ὅποιον ἀναπνεοῦμεν, εἶναι προσφρέστατος νὰ διακομίζῃ τοιοῦτους ἤχους, ὁποῖους δύνανται νὰ παράγωσι μὲν αἱ φωναὶ μας, ν' ἀκούωσι δὲ τὰ ὦτά μας. Τοῦτο δὲ ὁποιοσδήποτε ἀήρ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ. Ἐὰν γεμίσῃ τις τὰ πνευμονία του ἀναπνεῶν ἀερία τινα, διὰ χημικῶν μέσων παραγόμενα, μόνις ἠμποροῦν ν' ἀκουσθῶσιν οἱ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἤχοι. Ἀναμφιβόλως δὲ ἠθέλει εἰσθαι πολὺ μᾶλλον ἐπαισθητὴ αὐτὴ ἡ διαφορὰ, ἐὰν καὶ τὰ ὦτά του ἦσαν περικυκλωμένα ἀπὸ τοιοῦτον ἐλαστικὸν φέυστον, ἀντὶ κοινοῦ ἀέρος.

Χωρὶς τὸν ἀέρα, ἠθέλαμεν εἰσθαι καταδικασμένοι εἰς ἄκραν σιωπὴν· ἂν ὁ ἀήρ ἦτο πολὺ διάφορος ἀπ' ὅ,τι τώρα εἶναι, οὐδέποτε ἠθέλαμεν συνομιλήσιν. Οὐδεμία γλώσσα, οὐδεὶς λόγος προφορικός, ἠθέλε ποτὲ ὑπάρξιν. Χωρὶς δὲ λόγον, ὅποια ἠθέλει εἰσθαι τῆς ἀνθρωπότητος ἢ κατάστασις;

Ὁ ἀήρ ἔχει ἐπιρροὴν οὐσιωδεστάτην καὶ εἰς μίαν ἄλλην ἀπὸ τὰς αἰσθήσεις μας, τὴν ὄρασιν. Μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀτμοσφαίρας γίνεται ἡ ἀπὸ ἡμέρας εἰς νύκτα μεταβολὴ τόσον βαθυτηδόν, ἢ μᾶλλον τόσον ἀνεπαισθήτως, ὥστε δὲν προξενεῖται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς κάμμία ἐνόχλησις. Ἐὰν εἶχαμεν ὀλίγην ἢ οὐδεμίαν ἀτμοσφαῖραν, ἢ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἠθέλε προξενεῖν αἰφνίδιον μεταβολὴν ἀπὸ σκότος παντελὲς εἰς τὸ φῶς τῆς λαμπροτάτης μεσημβρίας· εἰς δὲ τὴν δύσιν, ἠθέλαμεν πάλιν ἐξαίφνης ἀφίνεσθαι εἰς σκότος. Περὶ τὸν εἶναι νὰ εἶπω μὲ πόσα κάλλη συνοδεύεται τώρα ἡ ἀγαθοποιὸς αὐτῆ μεταβολῆ. Τὰ χρυσοπόρφυρα χρώματα, ὅσα κοσμοῦν τοὺς οὐρανοὺς εἰς τὴν ἀνατολήν ἔ δύσιν τοῦ ἡλίου, αἱ χίλια λαμπραὶ βαφαί, εἰς τὰς ὁποίας βυθίζονται τὰ νέφη, χρεωστοῦνται ὅλα εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν.

Καὶ καθ' ὅλην δὲ τὴν ἡμέραν ἐνεργεῖ ἐπὶ τῆς ὄρασεώς μας ὁ ἀήρ, —ἐνέργειαν πολὺ ὀλιγώτερον ἐγνωσμένην. Μόνον διὰ τὴν μεσολάβησιν τῆς ἀτμοσφαίρας ἠμποροῦμεν νὰ βλέπωμεν ἀντικείμενα, εἰς ὁποιοδήποτε μέρος τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἂν εὐρίσκεται ὁ ἥλιος. Πᾶν ὅ,τι βλέπομεν καθίσταται ὄρατὸν διὰ τοῦ φωτός, τὸ ὅποιον ἀντανακλᾷ, ἢ τὸ ὅποιον ἀφίνει νὰ περνᾷ διὰ μέσου του· —ἐκτὸς μόνον ἐὰν φαίνεται ἀμαυρῶς πως, διακόπτον τὸ ἀλλαχόθεν ἐρχόμενον φῶς. Ἄλλ'

ὁ ἀπὸ ἀντανακλᾶ φῶς κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν, ὥστε φῶς τι πίπτει πάντοτε εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο παντὸς ἀντικειμένου, τὸ ὅποιον ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι σκοτεινόν, καὶ οὕτω κάμνει αὐτὸ νὰ βλέπεται. Δυσκολώτατα ἐμποροῦμεν νὰ φαντασθῶμεν τίνι τρόπῳ ἤθελεν φαίνεσθαι τὰ πλέον συνήθη ἀντικείμενα, ἐὰν ἦσαν ὁρατὰ ἐκεῖνα μόνον τὰ μέρη αὐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιπτεν ἢ τὸ κατευθεῖαν ἐκ τοῦ ἡλίου φῶς, ἢ τὸ ὑπ' ἄλλων μεγάλων ἀντικειμένων ἀντανακλῶμενον. Ἀλλὰ βέβαια ἤθελεν φαίνεσθαι πολὺ διεστραμμένα· καὶ τὰ σχήματά των ἤθελεν πιθανῶς εἶσθαι τόσον παραξένα, ὥστε μόλις ἤθελαμεν τὰ γνωρίζειν. Περιπλέον, χωρὶς τὴν ἀτμοσφαιραν, ὅλος ὁ οὐρανὸς, ἐκτὸς τοῦ μέρους ὅπου ἐτύχαινε νὰ εὐρίσκηται ὁ ἥλιος, ἤθελε φαίνεσθαι διόλου σκοτεινός, ἀκόμη ἔτι τὸ μεσημέριον. 'Ἡ ἀτμοσφαῖρα,' λέγει τις, 'αὐξάνει τὴν φωτοβολίαν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, καὶ λαμπρύνει τὸ διάστημα, εἰς τὸ ὅποιον εὐρισκόμεθα.'

Ἐπεται ἡ συνέχεια.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΚΡΙΣΕΩΣ.

Ἡ ΚΑΤΑΚΡΙΣΙΣ, λέγεις, γίνεται χαλινός τῆς ἀμαρτίας, διότι πολλοὶ, φοβούμενοι τοῦ κόσμου τὴν κατηγορίαν, ἐγκρατεύονται ἀπὸ τῶν πονηρῶν πράξεων· ἢ κατάκρισις συστέλλει τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τῆς πράξεως τῶν ἀμαρτημάτων, καὶ τοῦτο εἶναι θεάρεστον ἔργον. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος καρπὸς τῆς κατακρίσεώς σου εἶναι δυσώδης καὶ σαπρὸς· πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ θέλεις νὰ ἰατρεύῃς τὸ κακὸν διὰ τοῦ κακοῦ· ὅσοι δὲ ποιῶσι τὰ κακὰ διὰ νὰ προέλθωσιν ἐξ αὐτῶν τὰ ἀγαθὰ, ἐκείνων 'τὸ κρίμα ἐνδικόν ἐστι,' λέγει ὁ θεῖος Ἀπόστολος· δεύτερον δὲ, ἐπειδὴ οὐδὲν ἀγαθὸν προέρχεται ἐκ τῆς κατακρίσεως, διότι ὅστις ἀπέχει ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας ὄχι διὰ τὴν εἰς τὸν Θεὸν ὑπακοήν, ἀλλὰ διὰ τὸν φόβον τῆς κατηγορίας τοῦ κόσμου, ἐκεῖνος εἶναι φιλόδοξος ἔματαιόφρων, ἢ δὲ φιλοδοξία καὶ ἢ ματαιοφροσύνη δὲν εἶναι ἀρετὴ, ἀλλὰ κακία. 'Ε, ἔ, ἕως πότε προφασίζόμεθα παραλόγους προφάσεις διὰ τὰς ἀμαρτίας μας;

Τίς παρόησιάζει τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τὰ ἀμαρτήματα διὰ νὰ πράξῃ ἔργον εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν; Κάνεις. Ὁ κατάλαλος κατακρίνει τὸν πλησίον του, ἄλλοτε μὲν ὑπὸ τοῦ μίσους κινούμενος, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ τοῦ φθόνου κυριευόμενος, καὶ ἄλλοτε ὑπὸ τῆς ὑπερηφανείας φουσώμενος· πολλάκις δὲ κατακρίνει διὰ νὰ φανῇ ἀρεστὸς εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κατακρινομένου, ἢ, τέλος πάντων, κατακρίνει ὑπὸ κακῆς συνηθείας ἀνεπαίτητος κινούμενος καὶ ἐφελκόμενος. Συμβαίνει οὗτο εἰς αὐτὸν, ἐπειδὴ ποτὲ δὲν ἐφρόντισε τοῦ ἀναγωγῆς τὴν ἑαυτοῦ γλῶσσαν.

Ἀδελφε, ἐὰν ὁ ζῆλος σὲ κινή νὰ ἐμποδίσῃς τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ἢ ἀγάπη σὲ ἀναγκάσῃ νὰ κάμῃς ἔργον θεάρεστον, ἀκούσε τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ σου, ὅστις σὲ λέγει, Ὑπάγε καὶ ἔλεγξε αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἀκούεις; ὄχι ἀπόντος ἐκείνου, ἀλλὰ παρόντος, ὄχι εἰς τὰς συναναστροφὰς τῶν φίλων καὶ εἰς τὰς ὁμηγύρεις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ μυστικά καὶ κρυφίως. Μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου, ρουθέτησε αὐτὸν, καὶ ἔλεγξε τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ, μάλιστα ἐὰν ἔχῃς τάξιν προεστῶτος καὶ διδασκάλου, ἐὰν ἔχῃς τὸ δικαίωμα τῆς συγγενείας ἢ τῆς φιλίας. Τοῦτο εἶναι στήθος καὶ ἀγάπη, τοῦτο εὐεργεσία ἔ ἀγαθωσύνη, τοῦτο διόρθωσις τῆς ἀμαρτίας, τοῦτο θυσία εἰς τὸν Θεὸν εὐπρόσδεκτος. Ἀλλ' ὅταν ἀνακρίνῃς τὰ ἔργα τοῦ πλησίον σου, καὶ κακολογῇς καὶ κατακρίνῃς αὐτὸν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, οὐαὶ εἰς σὲ τότε! τότε ἀρπάζεις τοῦ Θεοῦ τὸ δικαίωμα, καταπατεῖς τῆς δικαιοσύνης τοὺς ὄρους, περιφρονεῖς ὅλην τὴν Εὐαγγελικὴν νομοθεσίαν· ὅθεν γίνεσαι ὑπόδικος αἰωνίου κατακρίσεως.—ΘΕΟΤΟΚΗΣ.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ, ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ.

Ἐἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ λόγος σου διαμένει ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔλεγεν ὁ γλυκὺς καὶ θεοσεβέστατος ψαλμωδὸς τοῦ Ἰσραὴλ. Πολλοὶ τῶν ἀπίστων ἔτρεφαν καὶ τρέφουν ἴσως ἀκόμη τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἢ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα θέλει ἀνατρέψῃ τὴν ἀλήθειαν τῆς ἐξ Ἀποκαλύψεως θρησκείας. Ἐθάρρουν μάλιστα παραπολὺ, ὅτι ἢ γεωλογία ἤθελε τοὺς χορηγήσειν ὄπλα κατὰ τῆς Γραφῆς ἀκαταμάχητα· ὅθεν καὶ παρετήρουν τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης ταύτης μὲ ἄκραν ἐπιμέλειαν καὶ προσπάθειαν. Ἀλλ' ἢ ἐλπίς τῶν ἐματαιώθη, ἐπειδὴ, ἀντὶ ν' ἀκυρώσῃ τὴν μαρτυρίαν τῆς Γραφῆς ἢ γεωλογία, ἐπεβεβαίωσεν αὐτὴν θαυμασιώτατα, καὶ καθημέραν βεβαιώνει αὐτὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Ἡ γεωλογία διδάσκει ἀναντιρρήτως, ὅτι ὁ κόσμος οὗτος ἔλαβεν ἀρχήν. Ἀπαντες οἱ ὄργανισμοί, καὶ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς, ἔγιναν κατὰ σειράν ἀνιῶσαν, ἀπὸ τοὺς ἥττον εἰς τοὺς μᾶλλον ἐντελεῖς. Ἐὰν ἀκολουθήσωμεν πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν τάξιν ταύτην, καταντῶμεν, ἐπὶ τέλους, εἰς ἐποχὴν, ὅτι δὲν ἦσαν ὄργανισμοί, καὶ ὅτε ἢ γῆ δὲν ὑπῆρχε. Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν, εἰς τὸ ὅποιον φερόμεθα ὑπὸ τῆς γεωλογίας, εἶναι ὅτι καταρχὰς ἢ γῆ ἐπλάσθη ἐκ τοῦ μηδενός. Τοῦτο μᾶς βεβαιώνει καὶ ἢ Γραφή, 'Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.' Ἡ ἀθεΐα ζητεῖ νὰ βεβαιώσῃ τὴν αἰώνιον τοῦ κόσμου ὑπαρξίν· ἀλλ' ἢ γεωλογία ἀναίρει πᾶσαν τοιαύτην ἰδέαν.

Ἡ γεωλογία διδάσκει, ὅτι πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου ἢ γῆ ἦτο κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτῆς μέρος, ἴσως δὲ καὶ πανταχοῦ, σκεπασμένη ἀπὸ ὕδωρ. Τὰ πλεῖοτερα τῶν τῆς περιόδου ἐκείνης ζῶων ἦσαν ἢ θαλάσσια ἢ ἀμφίβια. Οἱ ἐκ διαφόρων στρωμάτων συγκείμενοι βράχοι, ἀπὸ τοὺς χαμηλοτάτους εἰς τοὺς ὑψηλοτάτους, πρέπει ὅλοι ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἐνεργειαν τοῦ ὕδατος. Ἐνῶ τὰ ἐρείπια προτέρων ὀργανισμῶν ἔκειντο ἄμορφα καὶ ἔρημα, 'σκότος ἦν ἐπάνω τῆς ἀβύσσου,' ὡς ἢ Γραφή μᾶς εἰδοποιεῖ, 'καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος.' Τὰ νερά ταῦτα διηρέθησαν ὑπὸ τοῦ στερεώματος τὴν δευτέραν ἡμέραν, καὶ συνήχθησαν εἰς θαλάσσας καὶ ὠκεανούς τὴν τρίτην.

Μᾶς διδάσκει περιπλέον ἢ γεωλογία, ὅτι ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ πλεῖστα ζῶα τῆς παρουσίας γενεᾶς δὲν ὑπῆρξαν ἐπὶ τῆς γῆς εἰμὴ ὀλίγας χιλιάδας ἐτῶν. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω μόνον, τοὺς ἐπικλύστους* σχηματισμοὺς εὐρίσκωμεν ἴχνη τινὰ ἢ λείψανα ζῶων τοιούτων, ὁποῖα τώρα ὑπάρχουν, ἢ ἀνθρώπινα τινὰ ὄστα· ἀλλ' εἰς τὰ βαθύτερα τῆς γῆς μέρη εὐρίσκονται εἰς στερεοὺς βράχους ἐγκεκλεισμένα τὰ σκελετὰ ζῶων, ἀνομοίων ὁποιοδῆποτε τώρα ὑπάρχοντος. Τοῦτο ἀναντιρρήτως ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος καὶ τῶν ζῶων αἱ παρῶσαι γενεαὶ δὲν εἶναι παρὰ νεώτεροι τῆς γῆς κάτοικοι. Εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ ὑπῆρξαν ἐπὶ τῆς γῆς πλέον παρ' ὀλίγας χιλιετηρίδας τὸ πολὺ. Ἡ Γραφή δηλοποιεῖ ὅτι ἀληθεύει τὸ γεωλογικὸν τοῦτο συμπέρασμα. Μᾶς βεβαιώνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ σήμερον ἐπὶ γῆς ζῶα ἐδημιουργήθησαν πρὸ ἔξ ἢ ἑπτὰ χιλιάδων ἐτῶν.

Ἡ γεωλογία διδάσκει, ὅτι εἰς περίοδον χρόνου, νεωτέραν τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἄλλων σημερινῶν ζῶων, ἐσκεπάσθη ἢ γῆ ἀπὸ κατακλυσμῶν ὕδατων. Τοῦτου εὐρίσκωμεν ἀποδείξεις πανταχοῦ. Λογαριάζοντες δὲ ἀπὸ τὰ εἰς ἐκβολὰς ποταμῶν ἐστοιβασμένα χρώματα, ἀπὸ τὰς ἀναπεμφθείσας ἐξ ἠφαιστίων ὕλας, ἔ τὰ ἀποτρίμματα ὅσα κατέπεσαν ἀπὸ τὰς πλευρὰς ὄρεων, βεβαιούμεθα καὶ ὅτι συνέβη ἢ τρομερὰ καταστροφή αὐτῆ πρὸ καιροῦ ὄχι πολὺ ἀπομακρυσμένου. Ἀπὸ κόκκαλα τῶν τῆς σημερινῆς γενεᾶς ζῶων εἰς τοὺς ἐπικλύστους σχηματισμοὺς εὐρίσκόμενα συμπεραίνεται, ὅτι ὁ κατακλυσμὸς ἔγινε μετὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ Γραφαὶ μᾶς εἰδοποιῶν πότε πραγματικῶς συνέβη, καὶ διατί· τὰ εἰς αὐτὰς

δὲ ἱστοροῦμενα ἐντελῶς συμφωνοῦν μὲ τὰ περὶ τούτου τῆς γεωλογίας συμπεράσματα.

Μᾶς διδάσκει πρὸς τούτοις ἢ γεωλογία, ὅτι ὁ κατακλυσμὸς ἐπλάκωσε τὸν κόσμον αἰφνιδίως. Τὰ ὕδατα φαίνεται ὅτι σωρηδὸν καὶ σφοδρότατα ὄρμησαν ἀπ' ἀρχτοῦ εἰς νότον, πετρῶν καὶ χρωμάτων πλῆθος μέγα σύροντα μεθ' ἑαυτῶν. Ἡ δὲ Γραφή μᾶς πληροφοροεῖ, ὅτι τὰ ὕδατα ἀνέβησαν ὑπεράνω τῶν ὑψηλοτάτων ὄρεων, καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς γῆς ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν, ἐνύμφευαν καὶ ἐνυμφεύοντο, ἕωσού ἤλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ τοὺς ἐπῆρεν ὄλους. Κάμμιαν εἶδησιν δὲν εἶχαν, ἕωσού ὁ κατακλυσμὸς ἤλθε—τόσον ἦτον αἰφνιδίος. Αἱ πηγαὶ τῆς μεγάλης ἀβύσσου συνετρίβησαν, καὶ τὰ ὕδατα περιέκλυψαν τὸν κόσμον.

Ἡ γεωλογία μᾶς πληροφοροεῖ, ὅτι τὰ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ζῶα ἦσαν ὁμοιοειδῆ τῶν σημερινῶν. Ὅθεν ἢ κατὰ τινὰ τρόπον διεφυλάχθησαν ἀπὸ τὸν κατακλυσμῶν, ἢ τὰ αὐτὰ γένη μετεποιοήθησαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ δεύτερον, ὡς ἐναντίον πάσης προτέρας ἀναλογίας, εἶναι διόλου ἀπίθανον, ἔπεται ὅτι ἀληθεύει τὸ πρῶτον. Αἱ Γραφαὶ δὲ μᾶς εἰδοποιῶν, ὅτι ζεύγη ὄλων τῶν διαφόρων ζῶων ἐσώθησαν μετὰ τοῦ Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν.

Ἡ γεωλογία μαρτυρεῖ, ὅτι ἔγιναν σφοδραὶ ἠφαιστιαὶ ἐκρήξεις κατὰ τὴν γειτονίαν τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων, καὶ ὅτι πιθανὸν εἰς μίαν τῶν ἐκρήξεων αὐτῶν νὰ ἔλαβε γένεσιν ἢ σήμερον λεγομένη Νεκρὰ Θάλασσα. Τὰ εἰς τὰς Γραφὰς ἱστοροῦμενα περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν πόλεων ἐκείνων συμφωνοῦν ἐντελῶς μὲ τὰς ὑποδηλώσεις ταύτας τῆς γεωλογίας.

Ἡ γεωλογία διδάσκει, ὅτι ἢ γῆ, τὴν ὁποίαν κατοικοῦμεν, ὑπέφερε μεγάλας μεταβολὰς,—ὅτι κατεσχίσθησαν οἱ βαθύτεροι αὐτῆς θεμέλιοι, ἔ κατεστράφησαν διάφορα γένη τῶν ἐπ' αὐτῆς πλασμάτων, διὰ νὰ δώσωσι τόπον εἰς ἄλλα ἐντελεστεροῦ ὄργανισμοῦ. Κρίνοντες λοιπὸν ἐκ τοῦ παρελθόντος περὶ τοῦ μέλλοντος, δυνάμεθα εὐλόγως νὰ περιμένωμεν καὶ ἄλλην μεταβολὴν, ἢτις θέλει πάλιν ἀφανίσειν τὸν κόσμον. Τὸ ἐκ τῆς γεωλογίας συμπέρασμα τοῦτο δὲν διαφέρει ποσῶς ἀπὸ τὰς δηλοποιήσεις τῶν Γραφῶν. Ἡ γῆ μέλλει νὰ καταστραφῇ,—τούλάχιστον, ὁ παρὼν αὐτῆς ὄργανισμὸς· ἔπειτα δὲ 'προσδοκῶμεν καινοὺς οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν, ἐν οἷς ἢ σὴν κατοικεῖ.' Β'. Πέτ. γ'. 13. μισανώτατον, Κατὰ τὴν γεωλογίαν αὐτῆ ἢ ἐξῆς τοῦ κόσμου ὅτι διὰ πυρὸς μέλλῃ πανταχοῦ γέμει ἀπὸ καυκαταστροφῆς· καίεται ἀκόμη καὶ τὴν στιγμὴν αὐτῆν, ἔ οἱ καπνοὶ τοῦ πυρὸς αὐτῆς ἀναβαίνουσιν

* Αἱ ἐπισφαιρούμενοι ἄμμοι, χρώματος, πετρῶν ἢ χαλικίων, τὰ ὅποια συγκαταβιβάζουν οἱ ποταμοί, ὅταν εὐρίσκωνται εἰς ἰκανὴν ἔκτασιν ἐξηλωμένοι, λέγονται ἐπικλύστους γῆς, ἢ ἐπικλύστους σχηματισμοὶ γῆς.

ἀπὸ ἑκατοντάδας ἡφαιστίων. Αἱ Γραφαὶ μᾶς βεβαιῶνουν ὅτι οἱ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ, ἐν ἣ ὁ οὐρανὸς ροιζήσῃ παρελύσσονται, στοιχεῖα δὲ καυσθέντα λυθήσονται, καὶ γῆ ἔτι ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. Β'. Πέτ. γ'. 7, 10.

Τελευταῖον, ἡ γεωλογία καὶ ἡ Γραφή συμφώνως μᾶς διδάσκουν, ὅτι καθ' ἡμέραν ζῶμεν διὰ τὴν ἀνοχὴν μόνον καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἡ θέσις μᾶς, γεωλογικῶς θεωρουμένη, εἶναι εἰς τὸ ἄκρον φοβερά. Γνωστὸν εἶναι, ὅτι τῆς γῆς ἡ θερμοτήτης αὐξάνει τακτικῶς, ὅσον βαθύτερον διαπερνῶμεν εἰς τὸν κόλπον τῆς. Ἐάν δ' ἐξακολουθῆ ἡ αὐξάνη κατ' ἴσην ἀναλογίαν καὶ εἰς τὰ μέρη ὅπου ἀνθρώπος οὐδέποτε κατέβη, ἔπεται ὅτι ὀλίγα μίλια ὑποκάτω μᾶς ὑπάρχει θερμοτήτης ἀρκετὴ νὰ διαλύσῃ στερεοῦς βράχους. Πιθανώτατον λοιπὸν, ὅτι τὸ ἀγνωστὸν ἐνδότερον τῆς γῆς εἶναι παμμεγέθους θάλασσα ἔρυστου πυρός. Αἱ κατάκλειστοι αὐταὶ φωτῖαι ἔσεισαν ἤδη ἠπίεργος διαμίας, ἔξ ἀνέροῦσαν νῆσος εἰς τὸ μέσον τῆς θαλάσσης. Αὐταὶ καπνίζουσιν εἰς τοὺς κρατήρας ἡφαιστίων, καὶ βράζουν εἰς τοὺς κόλπους τῶν πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης. Ἰδοὺ λοιπὸν, κατοικοῦμεν εἰς τὸν φλοῖον, τρόπον τινά, τῆς γῆς, πολλαχοῦ ἤδη συντετριμμένον, καλύπτοντα δὲ ἔρυστου πυρός ἀχανὲς πέλαγος!

Μόνον διότι ὁ Θεὸς μακροθυμεῖ πρὸς ἡμᾶς, μὴ θέλων νὰ χαθῆ κανεὶς, ἀλλὰ νὰ ἔλθωσι πάντες εἰς μετάνοιαν, ζῶμεν ἕως τώρα. Ὁ Θεὸς χαλινώνει τὰς πυρκαϊὰς ταύτας, καὶ θέλει τὰς χαλινῶναι, ἕως νὰ ἔλθῃ ὁ διωρισμένος καιρὸς, καὶ τότε εἰς μίαν στιγμὴν θέλουν ἀπολυθῆναι, καὶ ἀνατρέψωσιν ὅλην τὴν οἰκουμένην. Εὐκόλως ἐννοοῦμεν, ὅτι αἱ εἰς τὸ κέντρον τῆς σφαίρας ἐγκλεισμέναι πυρκαϊαὶ αὐταὶ ἐνδέχεται νὰ ἐκραγῶσιν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ εἰς χιλίους τόπους, καὶ οὕτω νὰ πληρῶσωσι τὰς προοήσεις τῶν Γραφῶν περὶ τῆς τελευταίας μεγάλης ἡμέρας Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.

Ὡς ἡ ἐπιστήμη τῆς γεωλογίας συνεισέφερεν ἀξιολόγως πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς τῶν Γραφῶν ἀληθείας, παρόμοια καὶ ἄλλαι τινὲς ἐπιστήμαι βοηθοῦν τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Τῶντι, αἱ ἐπιστήμαι εἰς τὸν καιρὸν μᾶς πληγνόντων θανατηφόρους τὴν ἀπιστίαν. Αἱ ἐπιστήμαι δὲ εἶναι παρὰ τῆς θρησκείας θεράπαινα, φυσικὰ δὲ φέρουν τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὰς Γραφάς, ὡς τὴν μόνην πηγὴν πᾶσης εἰδήσεως θρησκευτικῆς. Αἱ ἐπιστήμαι μεγαλύνουν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ὀρθὴ αὐτῶν μελέτη ἰσχυρῶς διαθέτει τὸν ἀνθρώπον εἰς ἀποδοχὴν τῆς ἐξ οὐρανοῦ ἀποκαλύψεως.

Ο ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

Ο ΜΗΝ Δεκέμβριος ἦτον ὁ δέκατος καὶ ὁ τελευταῖος τοῦ Ἀλβανικοῦ καὶ τοῦ ἀρχαίου Ῥωμαϊκοῦ μηνολογίου. συνίστατο δὲ ποτὲ μὲν ἀπὸ εἰκοσιεννέα, ποτὲ δὲ ἀπὸ τριάκοντα πέντε ἡμέρας, ἕωσού αἱ τοῦ Ἀυγουστοῦ τελικαὶ διορθώσεις ἐπροσδιώρισαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα μίαν. Ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κομμόδου μετωνομάσθη Ἀμαζόνιος· ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπανέλαβε τὸ ἀρχαῖον του ὄνομα, τὸ ὁποῖον παράγεται ἀπὸ Decem, δέκα. Τὸν μῆνα τοῦτον ἐώρταζαν οἱ Ῥωμαῖοι τὰ Κρόνια, ἑορτὴν ὄχι βέβαια εἰς ἀρετὴν συντείνουσαν, ἀλλὰ, μ' ὄλον τοῦτο, ἀφιερωμένην εἰς τὴν Ἑστίαν, θεᾶν τῆς καθαρότητος.

Εἰς ζωγραφίας, παριστάνει τὸν Δεκέμβριον ἀνὴρ ζαρωμένος ἀπὸ τὸ ψύχος, ματαιῶς δὲ προσπαθῶν νὰ μαλακώσῃ διὰ φωτίας τοὺς παγωμένους δακτύλους του, τὴν κεφαλὴν ἔχων εἰς κάλυμματα περιτυλιγμένην, τὸ δὲ σῶμα του εἰς γούνας· πλησίον αὐτοῦ στέκει αἴξ, ὑποδηλοῦσα ὅτι κατὰ τὸ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον ἐμβαίνει ὁ ἥλιος εἰς τὸ σημεῖον τοῦ Αἰγίουκερω.

ΙΑΤΡΟΣ ἄθεος, ἀπαντήσας ἱεροκήρυκα, ἠρώτησεν αὐτὸν, ἂν ἐκήρυττε διὰ νὰ σώσῃ ψυχάς. Ἀποκριθεὶς καταφατικῶς ὁ ἱεροκήρυξ, ἠρωτήθη πάλιν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ, Ἰδες ποτὲ ψυχὴν; Ὁχι. Ὁσφράνθης ποτὲ ψυχὴν; Ὁχι. Ἐγεύθης ποτὲ ψυχὴν; Ὁχι. Ἦκουσες ποτὲ ψυχὴν; Ὁχι. Ἐπίασες ποτὲ ψυχὴν; Ὁχι. Ἰδοὺ λοιπὸν, εἶπε ὁ ἱατρὸς, κάμμία τῶν πέντε σου αἰσθήσεων δὲν μαρτυρεῖ τὴν ὑπαρξίν τῆς ψυχῆς.

Ἐξοχώτατε, εἶπε τότε ὁ ἱεροκήρυξ, ἴδες ποτὲ πόνον; Ὁχι. Ὁσφράνθης ποτὲ πόνον; Ὁχι. Ἐγεύθης ποτὲ πόνον; Ὁχι. Ἦκουσες ποτὲ πόνον; Ὁχι. Ἐπίασες ποτὲ πόνον; Ὁχι. Ἰδοὺ λοιπὸν, κύριε, κάμμία τῶν πέντε σου αἰσθήσεων δὲν μαρτυρεῖ τὴν ὑπαρξίν τοῦ πόνου· καὶ, μ' ὄλον τοῦτο, σὺ γνωρίζεις ὅτι ὑπάρχει πόνος· ἐγὼ δὲ ὅτι ὑπάρχει ψυχὴ.

ΕΓΝΩΡΙΣΑ καὶ τὰς ἀπολαύσεις καὶ ὠφελείας τῆς παρουσίας ζωῆς, καὶ τὰς λεπτοτέρας ἡδονὰς τὰς ἐκ μαθήσεως καὶ νοερᾶς δυνάμεως προερχομένας· μ' ὄλην δὲ τὴν πείραν, ὅσην ἀπέκτησα εἰς διάστημα πλέον παρὰ ἐξήκοντα ἔτων, ὡς δηλοποιῶ, (καὶ δέομαι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζῆτε ὡς νὰ ἐπιστεῦτε τοὺς λόγους μου), ὅτι μέγα καλὸν εἶναι ἡ ὑγεία, —μέγα καλὸν ἡ ἀντάρχεια, ἐπιμωμὸς ἀποκτωμένη, —καὶ μέγα καλὸν οἱ εὐμενεῖς, πιστοὶ, καὶ ἀγαπητοὶ φίλοι καὶ συγγενεῖς· ἀλλὰ μέγιστον ὄλων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ὑπερτάτον ὄλων τῶν προνομίων, στοχαζομαι τὸ νὰ ἴναι τις τῶν ὄντων Χριστιανός.

ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΛΑΝΗΤΩΝ.

Ο ΚΟΣΜΟΣ, τὸν ὁποῖον κατοικοῦμεν, εἶναι στρογγύλη σφαῖρα, μέγεθός τι ὀρισμένον ἔχουσα, καὶ τόπον ἰδιαιτέρον εἰς τοὺς οὐρανοὺς κρατοῦσα. Ἀλλ' ὅταν ἐρευνῶμεν τὸ ἀπανταχοῦ κύκλῳ ἡμῶν ἀπεριόριστον διάστημα, εὐρίσκουμεν ἄλλας σφαῖρας ἴσου ἢ καὶ ἀνωτέρου μεγέθους, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ γῆ μᾶς ἢ πάντῃ ἀόρατος ἤθελεν εἶσθαι, ἢ ὀρατὴ μὲν, τόσον δὲ μικρὰ, ὅσον ὁποιοσδήποτε τῶν ἐπὶ τοῦ στερεώματος βλέπομένων ἀστέρων. Διὰ τί λοιπὸν νὰ νομίζωμεν, ὅτι ὁ μικρὸς οὗτος τόπος, —μικρὸς τοῦλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἀπειρίαν, ἣτις μᾶς περικυκλῶνει, — εἶναι τὸ μόνον ζῶης καὶ νοήσεως οἰκητήριον; Διὰ τί τάχα νὰ φρονῶμεν, ὅτι αἱ ὀγκωδέστεραι σφαῖραι, αἱ ἀλλαχοῦ τῆς δημιουργίας περιστροφόμεναι, τὰς ὁποίας ἀνεκαλύψαμεν ὅτι εἶναι κόσμοι κατὰ τὸ μέγεθος, δὲν εἶναι κόσμοι καὶ τὴν χρῆσιν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν; Διὰ τί νὰ πιστεύωμεν, ὅτι ὁ μέγας τῆς φύσεως Ἀρχιτέκτων, ὁ ὑπερτάτος κατὰ σοφίαν ὡς καὶ κατὰ δύναμιν, παρήγαγε τὰς μεγαλοπρεπεῖς τούτας δόμους, ἔπειτα δὲ ἀφήκεν αὐτὰς ἀκατοικήτους; Ὅταν, ἐπὶ αἰγιαλοῦ στεκόμενοι, διευθύνωμεν εἰς ἀντικρῦζουσαν χώραν τοὺς ὀφθαλμοὺς, δὲν διακρίνομεν παρὰ γαλανὴν ξηρὰν, ἀμυδρῶς κατὰ τὸν ὀρίζοντα ἐκτεταμένην. Ἀπέχομεν παραπολύ, ὥστε νὰ ἴδωμεν τῶν ἐξοχῶν αὐτῆς τὴν ὠραιότητα, ἢ ν' ἀκούσωμεν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς τὸν ἦχον. Τί μᾶς ἐμποδίζει νὰ κρίνωμεν οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὰ μακρυνώτερα τοῦ σύμπαντος μέρη; Τί τάχα, εἰάν, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀπόστασιν, δὲν βλέπωμεν παρὰ τὴν γυμνὴν στρογγυλότητα τῶν πλανητικῶν σφαιρῶν; Πρέπει διὰ τοῦτο νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι αὐταὶ δὲν εἶναι παρὰ τόσαι παμμεγέθεις ἔξοχοι μοναξίαι, —ὅτι ἐρημῖα βασιλεύει εἰς πᾶν μέρος τῆς δημιουργίας, ἐκτὸς εἰς τὸ ἰδικόν μας, —ὅτι ἅπανα ἢ τῶν θεϊκῶν ἰδιοτήτων ἐνεργεῖα κατεδαπανήθη εἰς μίαν ἀσημαντὸν γωνίαν τῶν θαυμασίων τούτων ἔργων, —καὶ ὅτι εἰς τὴν γῆν ταύτην μόνην ἐδόθη τῆς βλαστήσεως ἡ εὐθάλεια, ἢ τοῦ ζῆν ἢ μακαριότητος, ἢ τῆς λογικῆς καὶ ἀθανάτου ὑπάρξεως ἢ ἀξιοπρέπειας; Ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῶν πλανητῶν δὲν εἶναι ἡ μόνη περίστασις, ἢ κάμνουσα ἡμᾶς νὰ πιστεύωμεν ὅτι κατοικοῦνται. Γνωρίζομεν ὅτι περιτρέφεται ἐφ' ἑαυτὴν ἡ γῆ παρατηροῦμεν δὲ ὅτι ὅλα τὰ οὐράνια σῶματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφθάρη νὰ γένῃ τοιαύτη παρατήρησις, κινούνται ὁμοιότητως. Γνωρίζομεν ὅτι ἡ γῆ ἐκπληροῖ τὴν ἴσην περιστροφὴν κύκλῳ τοῦ ἡλίου· εἰς ὅλας δὲ τοὺς πλανήτας, τοὺς συνιστῶντας τὸ ἡμέτερον σύστημα, ἀνακαλύπτουμεν περιστροφὴν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, καὶ τὰ αὐτὰ συνεπιφέρουσιν. Ἐχουν καὶ αὐτοὶ διαδοχὴν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ τερπνὴν ὡσαύτως ὡρῶν μεταβολὴν. Καὶ εἰς αὐτοὺς φῶς καὶ σκότος διαδέχονται ἀλλήλα, καὶ ἡ εὐθυμία τοῦ θέρους ἀκολουθεῖ τοῦ χειμῶνος τὴν ζοφερότητα. Εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν οἱ οὐρανοὶ παρουσιάζουσιν πεποικιλμένον καὶ μεγαλοπρεπὲς θέαμα, ὄχι ὀλιγότερον παρὰ εἰς ἡμᾶς· ἡ γῆ δ' αὐτῆ, τὴν ὁποῖαν νὰ περιέλθῃ εἰς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἀπαιτεῖ χρόνους πολλοὺς, δὲν εἶναι παρὰ ἐν τῶν μικροτέρων φώτων, ὅσα λάμπουν εἰς τὸ στερεώμα των. Εἰς αὐτοὺς, ὡς καὶ εἰς ἡμᾶς, διήρπασεν ὁ Θεὸς τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους, καὶ ὠνόμασε τὸ μὲν φῶς ἡμέραν, τὸ δὲ σκότος νύκτα. Εἶπεν, Ἄς γίνωσι φωστῆρες εἰς τὸ στερεώμα τοῦ οὐρανοῦ των, νὰ διαχωρίζωσι τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν νύκτα· καὶ ἄς ἴναι διὰ σημεῖα, καὶ καιρῶν, καὶ ἡμέρας, καὶ χρόνους· καὶ ἄς ἴναι διὰ φωστῆρας εἰς τὸ στερεώμα τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε νὰ φέγγωσιν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν των· ἔγινεν οὕτω. Ἐκαμε δὲ ἔτι εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς μεγάλους φωστῆρας· εἰς δλους ἔδωκε τὸν ἥλιον, νὰ ἔουσιάζῃ τὴν ἡμέραν, καὶ εἰς πολλοὺς ἔδωκε σελήνας, νὰ ἐξουσιάζωσι τὴν νύκτα. Ἐκαμε δὲ καὶ τοὺς ἀστέρας δι' αὐτὰς. Καὶ ἔθεσεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς τὸ στερεώμα τοῦ οὐρανοῦ διὰ νὰ φέγγωσιν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν των· καὶ διὰ νὰ ἐξουσιάζωσιν ἐπάνω εἰς τὴν ἡμέραν, καὶ ἐπάνω εἰς τὴν νύκτα, καὶ διὰ νὰ διαχωρίζωσι τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους· καὶ ἴδεν ὁ Θεὸς ὅτι ἦτο καλόν.

Εἰς ὅλα τὰ μεγάλα ταῦτα βλέπομεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔκαμε διὰ τοὺς πλανήτας ὅσα καὶ διὰ τὴν γῆν, τὴν ὁποῖαν κατοικοῦμεν. Ἀρμόζει δὲ τάχα νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν ἐκτελεῖται ἡ ὁμοιότης περαιτέρω, ἐπειδὴ δὲν εὐριθόμεθα εἰς θέσιν νὰ παρατηρήσωμεν αὐτήν; Ἀρμόζει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐγεννήθη τὸ ἐνδοξοῦς μεγαλοπρεπὲς θέαμα τοῦτο μόνον πρὸς διασκέδασιν ὀλίγων ἀστρονόμων; Ἀρμόζει νὰ ἐπρωῶμεν τὰς θεϊκὰς βελὰς μὲ τὰς περιορισμένας μᾶς δυνάμεις; ἢ νὰ στοχαζόμεθα, ὅτι σπῆ καὶ μοναξία βασιλεύουν καθ' ὅλην τὴν πείραν αὐτοκρατορίας τῆς φύσεως, —ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς δημιουργίας εἶναι παράφρων καὶ κενὴ, —καὶ ὅτι δὲν εὐρίσκειται οὐδ' ἕνα οὐ Θεοῦ λατρευτῆς καθ' ὅλην τὴν ἀχανῆ κτασιν τῶν πέραν παμμεγίστων καὶ ἀκατετρῆτων χωρῶν; Ἐτελειοποίησι τῶν ἀστρονομικῶν ἐργαλείων, καὶ ὁμοιότητος ἀνακαλύπτουσα μεταξὺ τῆς οὐρανίου καὶ τῶν λοιπῶν σωμάτων τοῦ πλανητικοῦ συστήματος, βεβαιῶνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὴν περὶ τοῦ οἰκισμοῦ αὐτῶν ἰδέαν μᾶς. Εἶναι

ἤδη ἐξηκριβωμένον, ὄχι μόνον ὅτι ἅπαντες οἱ πλανῆται ἔχουν ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ ὅτι ὅλοι ἔχουν ὠρῶν μεταβολάς, καὶ ὅτι μερικοὶ αὐτῶν ἔχουν σελήνας διὰ τὰ μετριάξωσι τὸ νυκτερινὸν σκότος, ἀλλὰ, περιπλέον, ὅτι ὁ μὲν ἔχει ἀνωμαλίας, ὄρη καὶ κοιλάδας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ· ὁ δὲ ἀτμοσφαῖραν περικύβη· ἄλλος νέφη κρεμάμενα ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἄλλος χρῶμα λευκὸν εἰς τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος ὑπὲρ τὰς βορεινὰς χώρας του· τὸ λευκὸν δὲ τοῦτο ἐπεριεργάσθησαν οἱ ἀστρονόμοι ὅτι, πλησιάζοντος τοῦ θέρους, διασκεδάζεται· ὄθεν καὶ συμπεραίνουσι, ὅτι ὕδωρ πλεονάζει εἰς τὸν πλανήτην αὐτὸν, ὅτι ἀναβαίνει δι' ἐξατμίσεως εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν του, ὅτι παγώνει διὰ τῆς τοῦ ψύχους ἐφαρμογῆς, καὶ ὅτι κατακορηνίζεται εἰς σχῆμα χιόνος, ἣτις διαλύεται πάλιν ὑπὸ τῆς θερμότητος τοῦ καλοκαιρινοῦ ἡλίου.

Ποῖος δύναται ποτὲ νὰ θέσῃ ὄρον εἰς μελλούσας ἀνακαλύψεις; Ποῖος δύναται τὴν ἐπιστήμην νὰ περιορίσῃ, ἢ νὰ χαλινώσῃ τὴν ἀνθρώπων τὴν δραστήριον καὶ ἀπληστον περιέργειαν; Ἐμποροῦμεν νὰ μαντεύσωμεν μετὰ πιθανότητα, ὅτι δὲν δυνάμεθα μετὰ βεβαίτητα νὰ προλέξωμεν. Ἡ ἡμέρα ἔρχεται ἴσως ἀκόμη, ὅποτε θέλουσι εἶσθαι ἀσυγκρίτως δυνατώτερα τὰ ἐργαλεῖά μας. Ἐνδέχεται νὰ ἐξακριβώσωσιν ὁμοιότητας πλὴν σημαντικώτερας. Ἐνδέχεται νὰ λύσωσι ποτὲ δι' ὁράσεως αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ πρόβλημα, τὸ νῦν ἐποδεικνυόμενον δι' ἀναλογίας. Ἐνδέχεται νὰ ἐξαγλώσωσι πρὸ ὀφθαλμῶν μας ἵχνη ἀναμφίβολα ὕλη, καὶ βιομηχανίας, καὶ νοήσεως. Ἐνδέχεται νὰ ἴδωμεν τὸ ἔαρ ὀπίπτον τὸν πρᾶσινον αὐτοῦ πέπλον ἐπὶ τὰς εὐμεγέθεις ἐκεῖνας χώρας, καὶ νὰ θεωρήσωμεν αὐτὰς πάλιν γυμνάς καὶ ἀχρωμάτους μετὰ τῆς βλαστήσεως τὸν μαρρασμόν. Μετὰ τὴν τρόοδον ἐτῶν ἢ ἑκατονταετηρίδων ἴσως ἀνακαλύψωμεν τὴν χεῖρα τῆς καλλιέργειας δίδουσαν νῦν ὄψιν εἰς μέρος τι πλανητικῆς ἐπιφανείας. Ὅπως αἱ δυνάμεις μέλλοντος τηλεσκοπίου κάμωσι ὄρατὴν μεγαλόπολιν τινὰ, μητρόπολιν κραταιᾶν αὐτοκρατορίας. Ἴσως ἢ ὕαλος παρατηρητοῦ, ἢ μακρινὸν αἰῶνα, μᾶς ἐνισχύσῃ νὰ κατασκευάσωμεν τὸν πίνακα ἄλλου κόσμου, καὶ νὰ καταστρώσωμεν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ μετὰ ὅλας τὰς λεπτομερεῖς καὶ τοπικὰς διαφορὰς τῆς. Ἀλλὰ δὲν ἔχουν τέλος αἱ εἰκασίαι· εἰς ἐπερχομένας δὲ γενεὰς ἀφίνομεν τὴν πλήρη πεποίθησιν ἐκεῖνου, τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς μετὰ τὴν μεγίστην πιθανότητα βεβαίωμεν, ὅτι αἱ πλανήτιδες σφαῖραι εἶναι κόσμοι ζῶντες ἀπὸ ζωῆν, καὶ ὅτι ὁ Παντοδύναμος ὁ προεδρεύων μετὰ κραταιᾶν ἐξουσίαν ἐπάνω τῆς ἐκπληκτικῆς ταύτης καὶ μεγαλοπρεποῦς σκηνῆς,

ἔβαλεν ἐκεῖ τοὺς λατρευτὰς τοῦ ὑπερενδόξου προσώπου του.

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ 1839.

ΑΥΤΟ μόνον Ἐκλείψεις θέλουσι γένειν τὸ ἔτος τοῦτο, ἀμφοτέρωθεν τοῦ ἡλίου.—Οὗτος δὲ εἶναι ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς ἡλιακῶν Ἐκλείψεων, ὁ δυνάμενος νὰ συμῆθῃ εἰς διάστημα ἑνὸς ἔτους.

1. Θέλει γένειν Ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου τὴν 3ην (15ην) καὶ 4ην (16ην) Μαρτίου, κυρίως μὲν ὄρατὴ τὴν πρῶταν τῆς 3ης, τὸ δ' ἔσχατον αὐτῆς μέρος ἀόρατον τὴν ἑσπέραν τῆς 4ης.

Τουρκισσί. Εὐρωπαϊσσί.

	Ὅρ.	Λεπ.	Ὅρ.	Λεπ.
Ἐκλείψεις ἀρχίζει	10	53	4	49
Μέγιστον σκότος	11	48	5	44
Διαμένει ὄρατὴ	1	7		

Ποσότης, 6 $\frac{1}{2}$ δακτύλοι * ἐπὶ τοῦ νοτίου μέλους τοῦ ἡλίου. Ποσότης κατὰ τὴν ὄραν τῆς δύσεως, 6 δακτύλοι.

Ἡ Ἐκλείψις αὕτη θέλει εἶσθαι κεντρικὴ † καὶ ὀλικὴ ἐπὶ τοῦ μεσημερινοῦ εἰς πλάτος 5° 25' νότιον, καὶ μήκος 30° 29' πρὸς δυσμὰς τοῦ Λονδίνου· θέλει δὲ κρατήσῃν ἢ ὀλικὴ σκωτία πέντε λεπτά. Ἡ κεντρικὴ Ἐκλείψις θέλει ἀρχίσαι εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὀκεανόν, διέλθειν τὰ ἐνδοτέρα τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, διαπεράσει τὸν Ἀτλαντικὸν Ὀκεανόν, καὶ ἐπισκεφθῆναι τὰς κεντρικὰς τῆς Ἀφρικῆς χώρας, διευθύνουσα τὸν δρόμον αὐτῆς πρὸς τὴν Ἐρυθρὰν Ὀκάλασσαν· θέλει δὲ, τελευταίον, ἀφήσειν τὴν γῆν εἰς σημείον ὄχι μακρὰν τῆς Αἰγύπτου. Ἡ μερικὴ Ἐκλείψις θέλει ἐκτανθῆναι μακρότερον εἰς ἀνατολικά μέρη. Εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ θέλει δύσειν ὁ ἥλιος ἐκλείπων 8 $\frac{1}{2}$ δακτύλους.

2. Θέλει γένειν Ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου τὴν 27ην Αὐγούστου (8ην Σεπτεμβρίου), εἰς τὰς 5 ὥρας καὶ 57 λεπτά τὴν νύκτα, (Τουρκισσί), ἀόρατος.

Ἡ Ἐκλείψις αὕτη θέλει εἶσθαι Κρικοειδῆς, κεντρικὴ δὲ ἐπὶ τοῦ μεσημερινοῦ, εἰς πλάτος 14° 2' βόρειον, καὶ μήκος 154° 42' πρὸς δυσμὰς τοῦ Λονδίνου. Ἡ κεντρικὴ Ἐκλείψις θέλει ἀρχίσαι πλησίον εἰς τὸν Κόλπον τῆς Κορέας ἢ τὰς Ἰαπωνικὰς Νήσους, καὶ διαπεράσει τὸν εὐμεγέθη Εἰρηνικὸν κατὰ νοτιανατολικὴν διευθύνσιν, ἀφίνοσα ἐξ ἀριστερῶν μὲν τὰς Σανδουϊκάς Νήσους, ἐκ δεξιῶν δὲ τὰς Μαρκουέσσας, καὶ τελειόνοσα εἰς τὸν αὐτὸν Ὀκεανὸν πρὸς τὴν παραλίαν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

ΠΡΩΙΝΟΙ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ.—Ἡ Ἀφροδίτη (♀) θέλει εἶσθαι Ἐσπερινὸς Ἀστήρ μέχρι τῆς 23ης Σεπτεμβρίου [5ης Ὀκτωβρίου], ἔπειτα δὲ Πρωϊνὸς Ἀστήρ μέχρι 12ης [24ης] Ἰουλίου, 1840.

Ὁ Ζεὺς [Ζ] θέλει εἶσθαι Πρωϊνὸς Ἀστήρ μέχρι 23ης Μαρτίου [4ης Ἀπριλίου], ἔπειτα δὲ Ἐσπερινὸς Ἀστήρ μέχρι 11ης [23ης] Ὀκτωβρίου, καὶ πάλιν Πρωϊνὸς Ἀστήρ μέχρι τοῦ ἀναλούθου ἔτους.

* Ἡ διάμετρος τοῦ ἡλίου διαιρεῖται εἰς 12 δακτύλους.

† Ἡ Ἐκλείψις λέγεται ὀλικὴ, ὅταν καλύπτεται ὅλος ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου ὑπὸ τῆς σελήνης· μερικὴ δὲ, ὅταν μέρος αὐτοῦ καὶ κεντρικὴ, ὅταν τὸ κέντρον τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου συμπίπτῃ μετὰ τὸ κέντρον τῆς σεληνιακῆς σκιάς. Εἰς τὰς μερικὰς Ἐκλείψεις καὶ ἂν πάσα ἡ σελήνη στέκῃ πρὸ τοῦ ἡλίου, μὲν ἢ περιφέρῃ αὐτοῦ ἀσχεπῆς, διαφαρίζουσα εἰς σχῆμα κρῖκου· ὄθεν ὠνομάσθη τοιαύτη Ἐκλείψις κρῖκοειδῆς.

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΙ ἀμαξαὶ ὑπάγουσι ἀπὸ Λονδίνου εἰς Βιρμινγχαμίαν εἰς ὀλιγώτερον παρά τινος ὥρας. Τὸ διάστημα εἶναι 112 $\frac{1}{2}$ μίλια!